

Pracownia Planowania Przestrzennego
3P PROJEKT Paweł Pach
adres do koresp.: 55-003 Wojnowice, ul. Czereśniowa 2a
Tel.: +48 604-709-885, e-mail :biuro3pprojekt@o2.pl,
NIP 882-179-00-36, REGON 021826376

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA
I GMINY ZIĘBICE

Opracowanie sporządził:
dr inż. Paweł Pach
inż. Piotr Kryczka

Wrocław, 2017 r.

Spis treści

1. Podstawa formalno – prawna sporządzenia prognozy	2
2. Przedmiot, cel i zakres prognozy.....	3
3. Metodyka sporządzenia prognozy	3
4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	5
5. Określenie, analiza i ocena stanu i funkcjonowania środowiska	6
6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	22
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	23
8. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych	25
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu.....	35
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu i realizacji ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	37
11. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych	41
12. Generalna prognoza kierunków zagospodarowania przestrzennego na formy ochrony przyrody i poza nimi.....	53
13. Ocena zmian w krajobrazie.....	54
14. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	55
15. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu	55
16. Propozycje ustaleń sprzyjających ochronie środowiska:	56
17. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania	56
18. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	57
19. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	57

ZAŁĄCZNIKI:

1. Załącznik graficzny nr 1 do prognozy.
2. Oświadczenie kierującego zespołem o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

1. Podstawa formalno – prawna sporządzenia prognozy

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj: Dz. U. z 2017 r. poz. 1073)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 519),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.),
- Uchwała nr XV/80/2015 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 29 października 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Ziębice”.

Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono przepisy prawne i opracowania:

- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 71).
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice, Wrocław 2016 r.
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska we Wrocławiu, OCENA JAKOŚCI POWIETRZA NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W 2014 ROKU, Wrocław 2015 r.
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska we Wrocławiu, RAPORT Z PRZEPROWADZENIA PIĘCIOLETNIEJ OCENY JAKOŚCI POWIETRZA OBEJMUJĄCEJ LATA 2009-2013 NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO, Wrocław 2014 r.
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska we Wrocławiu, OCENA STANU JAKOŚCI RZEK WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W 2007 ROKU, Wrocław 2007 r.
- Program Ochrony Środowiska Gminy Ziębice, BMT Polska Sp. z o.o., Ziębice 2004 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice z 2001 r. (Uchwała Rady Miejskiej w Ziębicach Nr XXXII/231/01 z dnia 27 kwietnia 2001 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice).

2. Przedmiot, cel i zakres prognozy

Przedmiotem opracowania jest miasto i gmina Ziębice w granicach administracyjnych, sporządzany na podstawie Uchwały nr XV/80/2015 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 29 października 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Ziębice”.

Celem prognozy jest ocena wpływu projektowanych rozwiązań planistycznych związanych z projektowanym dokumentem na środowisko przyrodnicze. Opracowanie wykonane zostało w granicach objętych Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice, równoznacznych z granicami administracyjnymi gminy.

3. Metodyka sporządzenia prognozy

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania ustaleń projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice (zwanej w dalszej części opracowania prognozą), wynika z ustaleń zawartych w art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.). Natomiast zakres informacji wymaganych w prognozie został określony w art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Zgodnie z powyższym artykułem prognoza:

- **zawiera:**

- 1) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- 2) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- 3) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- 4) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- 5) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 6) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

- **określa, analizuje i ocenia:**

- 1) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- 2) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- 3) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 4) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- 5) przewidywane znaczące oddziaływania, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

- **przedstawia:**

- 1) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- 2) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Sporządzenie prognozy poprzedziła wizja lokalna w celu określenia aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu objętego projektowanym dokumentem oraz terenów

sąsiednich. Do określenia warunków fizjograficznych wykorzystano opracowanie ekofizjograficzne, wykonane dla przedmiotowego obszaru.

4. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice składa się z części tekstowej podzielonej na cztery rozdziały (Wstęp, Uwarunkowania, Kierunki, Synteza i Uzasadnienie) oraz graficznej (rysunków studium: Uwarunkowania zbiorcze – obszar wiejski, Uwarunkowania zbiorcze – miasto, Kierunki zagospodarowania przestrzennego – obszar wiejski, Kierunki zagospodarowania przestrzennego – miasto). Jego zawartość jest zgodna z wymaganiami art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowiącego, że w studium określa się w szczególności:

- uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:
 - kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,
 - kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412, z późn. zm.5));
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- obszary zdegradowane;
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie

Studium sporządzane jest w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. W studium muszą być uwzględnione zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy.

5. Określenie, analiza i ocena stanu i funkcjonowania środowiska

5.1. Położenie administracyjne i sieć osadnicza

Gmina Ziębice zlokalizowana jest w południowo-wschodniej części województwa dolnośląskiego., zajmując powierzchnię równą 22 262,8 ha. Administracyjnie gmina Ziębice jest częścią powiatu ząbkowickiego i od północy graniczy z gminą Strzelin, od północno-wschodniej strony z gminą Przeworno, od południowo-wschodniej i południa z gminami Kamiennik, Otmuchów i Paczków (woj. opolskie), od zachodu z gminami Kamieniec Ząbkowicki, Ząbkowice Śląskie i Ciepłowody.

W systemie osadniczym miasto Ziębice znajduje się w powiecie ząbkowickim i pełni rolę ośrodka gminnego o pełnym lub zbliżonym do pełnego zakresie usług, jest siedzibą administracji gminnej. Tutaj ma swoje siedziby większość firm i zakładów produkcyjnych funkcjonujących na terenie gminy.

Według danych Banku Danych Lokalnych (Kategoria: Ludność, Grupa: Stan ludności, Podgrupa: Ludność wg grup wieku i płci) teren gminy Ziębice w 2014 roku był zamieszkiwany przez 17 793 ludzi.

W związku z Ustawą o samorządzie gminnym i Statutem gminy Ziębice, gmina została podzielona na 29 sołectw:

- miejskie: Ziębice (Wschód, Zachód, Nieszków)

- wiejskie: Biernacice, Bożnowice, Brukalice, Czerńczyce, Dębowiec, Głęboka, Henryków, Jasienica, Kalinowice Dolne, Kalinowice Górne, Krzelków, Lipa, Lubnów, Niedźwiednik, Niedźwiedź, Nowina, Nowy Dwór, Osina Mała, Osina Wielka, Pomianów Dolny, Raczyce, Rososznicza, Skalice, Służejów, Starczówek, Wadochowice, Wigańcice, Witostowice.

5.2. Położenie geograficzne

„Obszar gminy Ziębice położony jest we wschodniej części bloku przedsudeckiego. Jest on młodą strukturą geologiczną utworzoną w kenozoiku w wyniku zrębowego wypiętrzenia regionu sudeckiego. Do omawianego obszaru gminy należy szeroki pas skał metamorficznych bloku przedsudeckiego, położony pomiędzy blokiem sowiogórskim, a pasmem wychodni metakwarcytów zaliczanych do dewonu.

Wymienione kompleksy skał reprezentowane są na powierzchni jako niewielkie izolowane wystąpienia położone w północnej i środkowej części gminy. Na pozostałym obszarze dominują serie trzeciorzędowe i czwartorzędowe.

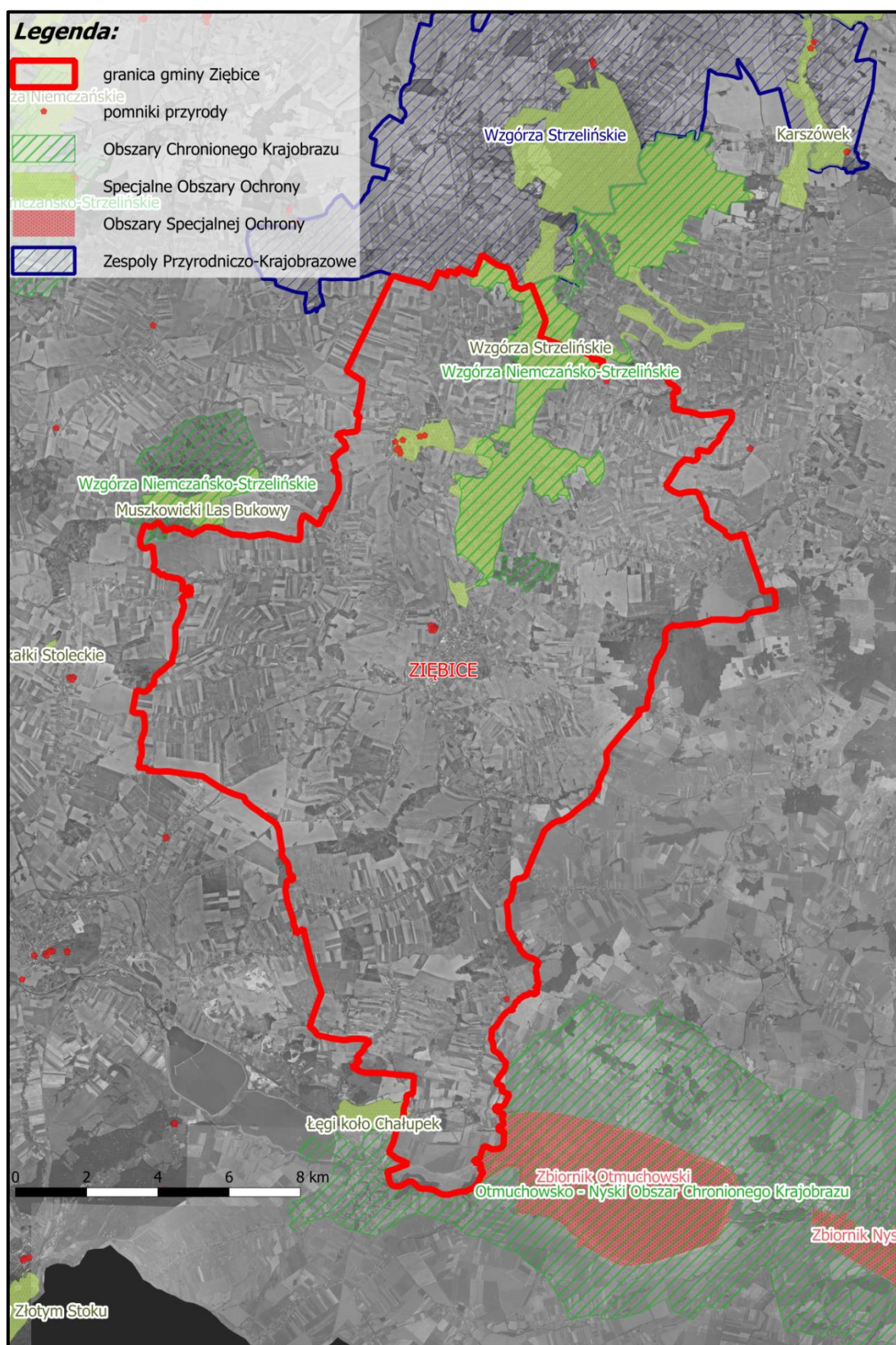
W obniżeniach podłoża krystalicznego zalegają trzeciorzędowe osady ilasto-pylaste z domieszką piasków i żwirów zaglinionych. Na powierzchni utworów trzeciorzędowych zalegają ciemnoszare gliny przykryte rzecznyymi piaskami średnioziarnistymi, pochodzące ze zlodowacenia południowopolskiego. Nad nimi występuje kompleks piasków, żwirów i glin związanych z akumulacją zlodowacenia środkowopolskiego. Najwyżej położone i najmłodsze osady stanowią pokrywy lessowe, oraz aluwia rzeczne, wypełniające dna dolin. Kompleks skał krystalicznych i osadów trzeciorzędowych przecinają kominy i wylewy bazaltowe. Obszar gminy mimo zróżnicowanej budowy geologicznej, pod względem surowców mineralnych należy do niezbyt zasobnych. Wykonano kilka badań w poszukiwaniu złóż kwarcytów, ilów ceramiki budowlanej i kruszywa naturalnego, ale ze względu na zmienne warunki geologiczne i zróżnicowaną jakość kopaliny, na tym poprzestano. Badania pozwoliły stwierdzić, że istniało szereg niewielkich punktów okresowo czynnej eksploatacji pospółki, piasków i żwirów. Największe wyrobiska to położona na północ od Jasienicy, na zachód od Krzelkowa, na południowy zachód od Wigańcic, a także w okolicy Osiny Wielkiej, Służejowa Małego oraz na południe od Niedźwiednika.”¹

5.3. Obszary objęte ochroną prawną

Obszarami występującymi na terenie gminy Ziębice, a jednocześnie chronionymi na podstawie Ustawy o ochronie przyrody są: Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza

¹ Program Ochrony Środowiska Gminy Ziębice, BMT Polska Sp. z o.o., Ziębice 2004 r.

Niemczańsko-Strzebińskie”, Specjalny Obszar Ochrony „Wzgórza Strzebińskie”, Specjalny Obszar Ochrony „Łęgi koło Chałupek”, Pomniki przyrody.

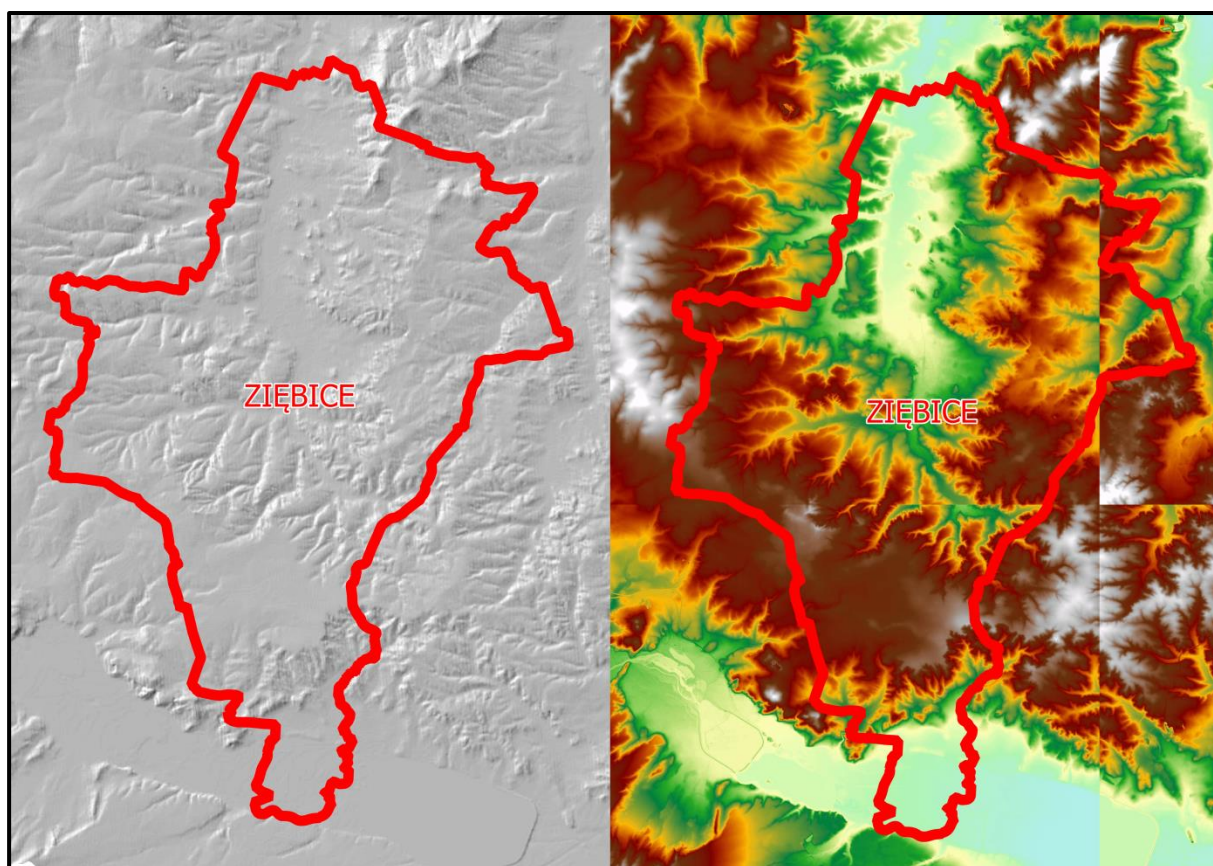

Rysunek 1. Rozmieszczenie obszarów objętych formami ochrony przyrody względem obszaru opracowania Studium
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie gminy występuje Specjalny Obszar Ochrony „Muszkowicki Las Bukowy” oraz szereg innych obszarów objętych ochroną prawną.

5.4. Rzeźba terenu

Obszar gminy Ziębice zlokalizowany jest w części bloku przedsudeckiego na wysokości w granicach ok. 199-284 m n.p.m.. W obrębie poszczególnych sołectw występują spore zmiany wysokości względnych, jednak obszar gminy Ziębice należy uznać za stosunkowo płaski. Największe amplitudy wysokości dotyczą pasa terenu biegnącego w kierunku wschód-zachód na południe od miasta Ziębice.

Rysunek 2. Hipsometria gminy Ziębice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie usług przeglądania *Web Map Service* geoportalu krajowego

5.5. Budowa geologiczna

Ukształtowanie morfologii omawianego obszaru jest wynikiem wielowiekowych, nakładających się na siebie procesów górotwórczych, tektonicznych, wietrzeniowych i denudacyjnych.

Ostateczne uformowanie powierzchni nastąpiło w plejstocenie po wycofaniu się lodowca z Przedgórza Sudetów.

Najwyżej położone i najmłodsze osady stanowią pokrywy lessowe, oraz aluwia rzeczne, wypełniające dna dolin. Kompleks skał krystalicznych i osadów trzeciorzędowych przecinają

kominy i wylewy bazaltowe. Obszar gminy mimo zróżnicowanej budowy geologicznej, pod względem surowców mineralnych należy do niezbyt zasobnych. W północnej części Równiny Wrocławskiej podłoże geologiczne stanowią trzeciorzędowe iły głównie mioceńskie w stanie zwartym lub półzwartym z przewarstwieniami piasków i pyłów. Zalegają one na głębokości od 15 do 40 metrów. Lokalnie również pojawiają się na powierzchni.

5.6. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Teren gminy przecinają dwie główne doliny rzeczne – Oławy oraz Nisy Kłodzkiej oraz ich sieć dopływów, a w szczególności:

- Wrześnica, Czerna, Złotnik, Cienkówka, Stara Oława – dopływy Oławy,
- Młynówka Grzmiąca – dopływ Nisy Kłodzkiej.

Centralna część gminy jest obszarem najmniej urozmaiconym pod względem występowania cieków wodnych. Najwięcej z nich przepływa w północnym i południowym fragmencie gminy, gdzie zlokalizowane są również kanały, mniejsze ciek wodne czy rowy melioracyjne związane z funkcjonowaniem rolnictwa na terenie gminy, która może stanowić pewne zagrożenie dla sieci hydrograficznej.

Na terenie gminy występują również stojące wody powierzchniowe – stawy, a w szczególności: Henryk i Karol w obrębie Henryków, czy zbiorniki wodne związane z pracami oczyszczania ścieków na terenie miasta.

Na terenie gminy zlokalizowane są cztery zbiorniki retencyjne:

- Służejów – zbiornik retencyjny suchy,
- Zbiornik Nieszków,
- Osina Mała – zbiornik retencyjny suchy,
- Starczówek – zbiornik retencyjny suchy.²

Wody podziemne

W południowej części gminy, na terenie sołectwa Pomianów Dolny, znajduje się udokumentowany w 2013 roku Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 338 o nazwie „Subzbiornik Paczków – Niemodlin”. Zbiornik ten należy do typów porowych i zlokalizowany jest we fliszach karpackich.

Wody podziemne na terenie gminy występują w trzech piętrach wodonośnych: czwartorzędowym, trzeciorzędowym oraz paleozoiczno-prekambryjskim. W piętrze czwartorzędowym miąższość użytkowej warstwy wodonośnej mieści się w przedziale 10-20 m, a możliwa wydajność wynosi 20-50 m³/h. Z reguły zwierciadło wody znajduje się na głębokości do 10 m. W piętrze trzeciorzędowym, dominującym na terenie gminy Ziębice,

² Program Ochrony Środowiska Gminy Ziębice, BMT Polska Sp. z o.o., Ziębice 2004 r.

woda występuje w osadach piaszczysto-żwirowych. Miąższość całego kompleksu dochodzi do 100 m, a zwierciadło wody poziomu użytkowego sięga głębokości ok. 24,5-36,6 m. Piętro paleozoiczno-prekambryjskie jest najmniej rozpoznane ze względu na sposób zbierania się wód w szczelinach, co sprawia, że jej niewielka ilość nieznacznie przyczynia się do rozwoju gospodarki Ziębic. Zwierciadło wód tego piętra sięga głębokości ok. 80 m.

5.7. Warunki glebowe

Gmina Ziębice charakteryzuje się występowaniem gleb brunatnych właściwych, które pokrywają znaczącą część gminy. Świadczą one o dobrych warunkach do rozwoju pszenicy i innych zbożowo-pastewnych upraw, jednak wymagają odpowiedniego nawożenia. Gleby brunatne wykazujące wysokie właściwości fizyczne, chemiczne oraz biochemiczne. Występują również na niewielkich arealach gleby bielcowe otaczające gleby brunatne i posiadają niski poziom próchniczości oraz składników pokarmowych. Pierwszoplanową kategorią gleb w gminie Ziębice jest kategoria IV. Kategoryzacja odbywa się na zasadzie badania kompleksów gleb o podobnych właściwościach w oparciu o skład granulometryczny. Kategoria IV to gleby bardzo dobre, ciężkie, mało podatne na suszę. Ponadto na podstawie danych z 2016 r. Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej na terenie gminy nie występują gleby zagrożone suszą dla wszystkich badanych gatunków roślin uprawnych.

Ocena uwarunkowań przyrodniczych dla rolnictwa możliwa jest za pomocą wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej, który prócz klas bonitacyjnych uwzględnia także agroklimat, rzeźbę terenu oraz warunki wodne. Dla gminy Ziębice wskaźnik ten wynosi 65,0 pkt. Amplituda wskaźnika na terenie gminy wynosi 34,6 pkt. pkt przy najwyższej wartości 82,3 pkt w sołectwie Czerńczyce oraz najniższej wartości 47,7 pkt w obrębie Kalinowice Dolne.

Lp.	SOŁECTWO	WSKAŹNIK [pkt]	Lp.	SOŁECTWO	WSKAŹNIK [pkt]
1.	Biernacice	61,3	15.	Niedźwiedź	61,4
2.	Bożnowice	72,9	16.	Nowina	69,6
3.	Brukalice	72,5	17.	Nowy Dwór	50,4
4.	Czerńczyce	82,3	18.	Osina Mała	56,0
5.	Dębowiec	49,7	19.	Osina Wielka	68,6
6.	Głęboka	62,5	20.	Pomianów Dolny	66,1
7.	Henryków	78,1	21.	Raczyce	58,8
8.	Jasienica	75,7	22.	Rososznicza	76,8
9.	Kalinowice Dolne	47,7	23.	Skalice	50,7
10.	Kalinowice Górne	54,4	24.	Służejów	74,1
11.	Krzelków	75,1	25.	Starczówek	64,8
12.	Lipa	76,4	26.	Wadochowice	77,3
13.	Lubnów	53,8	27.	Wigańcice	48,5
14.	Niedźwiednik	67,3	28.	Witostowice	60,4

Tabela 1. Wskaźnik jakości gleb

Źródło: Opracowanie własne na podstawie PLAN URZĄDZENIOWO-ROLNY GMINY ZIĘBICE, Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, Wrocław 2006 r.

Uwzględniając klasyfikację bonitacyjną, na terenie gminy Ziębice przeważają grunty klas I-III - 56,61% wszystkich użytków rolnych. Znacząco dominują gleby dobre o III klasie bonitacyjnej. Najwięcej dobrych gleb jest w obrębach: Bożnowice, Czerrńczyce, Henryków, Jasienica, Krzelków, Rososznica, Służejów oraz Wadochowice. Istotną powierzchnię gruntów ornych gminy stanowią gleby o kompleksie pszennym dobrym i bardzo dobrym, pozostałą część zajmują głównie gleby żytne dobre i bardzo dobre.

Lp.	KLASA BONITACYJNA	POWIERZCHNIA [ha]
1.	łI, PsI, RI	76,62
2.	łII, PsII, RII	2577,67
3.	łIII, PsIII, RIIIa, RIIIb	7235,92
4.	łIV, PsIV, RIVa, RIVb	5881,04
5.	łV, PsV, RV	1313,28
6.	łVI, PsVI, RVI	385,44
7.	LsI-VI, Lzr	2942,71
8.	W, Wp, Ws, Wsr	271,29
9.	N	59,96
10.	K	11,99

Tabela 2. Wskaźnik jakości gleb

Źródło: Opracowanie własne

5.8. Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem na regiony klimatyczne Polski (wg W. Okołowicz, D. Martyn) gmina Ziębice leży w przedgórzu - Regionie Sudeckim. Położenie to sprawia, że w gminie Ziębice panują wyjątkowo korzystne warunki klimatyczne dla rolnictwa. Centrum gminy zajmuje Wysoczyzna Ziębicka (250-300 m n.p.m.), falista równina, którą przecina dolina Oławy.

- Średnia roczna temperatura wynosi ok. 9,3°C.
- Styczeń charakteryzuje się minimalną średnią dobową temperaturą wynoszącą -3°C, natomiast maksymalną o wysokości 2 °C
- Lipiec charakteryzuje się minimalną średnią dobową temperaturą wynoszącą 14°C, natomiast maksymalną o wysokości 24 °C
- Okres z temperatura poniżej 5°C wynosi ok. 210 dni
- Okres z temperaturą powyżej 15°C wynosi ok. 70 dni
- Suma opadów rocznych ok. 634 mm
- Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 50 - 60 dni w roku

Klimat gminy Ziębice jest zróżnicowany ze względu na naturalne fałdowanie terenu. Rejony pagórkowate oraz zlokalizowane wyżej posiadają lepszą ekspozycję słoneczną, niemniej

jednak ich waloryzacja klimatyczna jest zdeterminowana przez dodatkowe czynniki, m.in. spadki terenu. Groźnym efektem mogą być zastoiny zimnych mas powietrza wzdłuż dolin rzecznych lub sztucznie wykreowanych nasypów utrudniających prawidłową cyrkulację powietrza.

5.9. Analiza stanu środowiska

Stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem można określić jako dobry. Poziom zanieczyszczeń gleb, wody i powietrza nie przekracza dopuszczalnych norm. Nie funkcjonują tu obiekty, urządzenia i instalacje wpływające znacząco negatywnie na środowisko i stanowiące dla niego istotne zagrożenie.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródło emisji promieniowania elektromagnetycznego na obszarze gminy stanowią obiekty związane z funkcjonowaniem sieci elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych (np. napowietrzne linie średniego i wysokiego napięcia. Występują: linia elektroenergetyczna 220 kV znajduje się na relacji Groszowice – Ząbkowice Śląskie, natomiast linie elektroenergetyczne 110 kV nr S-208 na relacji Ząbkowice Śląskie – Ziębice oraz nr S-121 relacji Ziębice – Cieszanowice. Ponadto postulowana jest dwutorowa linia elektroenergetyczna 440 kV relacji SE Świebodzice – SE Ząbkowice – SE Dobrzeń, za którą odpowiadają Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. Dla napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV obowiązuje kontrolowany pas techniczny w odległości 20 m po obu stronach linii, licząc w poziomie od osi linii, natomiast dla linii średniego napięcia 20 kV pas techniczny w odległości 11 m po obu stronach licząc w poziomie od osi linii. Dla napowietrznych linii elektroenergetycznych 440 kV obowiązuje kontrolowany pas techniczny w odległości 30 m po obu stronach linii, licząc w poziomie od osi linii.

Główny punkt zasilania znajduje się w północno-wschodniej części miasta, na ul. Sportowej. Cały teren gminy jest zelektryfikowany. Linie elektroenergetyczne przebiegają w większości przez tereny niezabudowane i nie powodują zagrożenia zdrowia ludzi.

Wody powierzchniowe i podziemne

Dużym zagrożeniem, zarówno dla wód powierzchniowych jak i podziemnych, na obszarze gminy Ziębice, jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa. Na terenie gminy funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków, jedna w Ziębicach oraz druga w Henrykowie. Oczyszczalnia w Henrykowie w 2011 roku przeszła modernizację, w związku z czym podłączone do niej zostały następujące miejscowości: Brukalice, Henryków, Nowy Dwór,

Raczyce, Wadochowice oraz Witostowice. Natomiast modernizacja oczyszczalni ścieków w Ziębicach istotnie przyczyniła się do ochrony wód rzeki Oławy, która stanowi zaplecze wody pitnej dla Wrocławia. Stan czystości wód rzeki Oławy i Nysy Kłodzkiej w roku 2007 przedstawia poniższa tabela. Są to wartości zanotowane w kilku punktach pomiarowych znajdujących się na ww. rzekach.

Lp.	WSKAŹNIK		km 67,1	km 54,0	km 41,6	km 2,0
1.	Temperatura wody	°C	17,7	18,2	19	20,79
2.	Zawiesiny ogólne	mg/l	1310	247	43	9,08
3.	Odczyn	pH	7,6-8,1	7,9-8,2	7,9-8,2	7,5-8,3
4.	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	6,8	8,1	7,2	5,014
5.	BZT ₅	mg O ₂ /l	40,7	7,31	7,54	3,985
6.	ChZTMn	mg O ₂ /l	66,3	12,5	7,91	6,44
7.	Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	68,3	14	8,69	8,581
8.	Amoniak	mg NH ₄ /l	0,701	0,388	0,277	0,3765
9.	Azot Kjeldahla	mg N/l	8,87	2,04	1,18	1,371
10.	Azotany	mg NO ₃ /l	13,8	14,8	18	18,91
11.	Azotyny	mg NO ₂ /l	0,585	0,257	0,303	0,2767
12.	Azot ogólny	mg N/l	11,3	5,16	5,2	5,269
13.	Fosforany	mg PO ₄ /l	1	1,15	0,934	0,3709
14.	Fosfor ogólny	mg P/l	1,21	0,646	0,4	0,1583
15.	Przewodność	µS/cm	710	704	650	732,6
16.	Substancje rozpuszczone	mg/l	560	552	520	586,2

Tabela 3. Porównanie stężeń miarodajnych w wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych na rzece Oławie

Wyróżnione wartości wskaźników wskazują IV lub V klasę wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ocena stanu jakości rzek województwa dolnośląskiego w 2007 roku*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Warszawa 2016

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że jakość i czystość rzeki Oławy poprawia się z jej dalszym przebiegiem aż do ujścia do Odry. Spowodowane jest to lokalizacją zanieczyszczeń w górnym biegu rzeki oraz umiejscowieniem oczyszczalni ścieków, m.in. w Ziębicach.

Ze względu na dużą liczbę oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na Nysie Kłodzkiej w powiecie kłodzkim, jej stężenia miarodajne są lepsze na terenie gminy Zębice. Rzeka zlokalizowana tuż przy południowej granicy gminy w znacznej mierze wykazuje wysoki poziom czystości oraz jakości wód.

Lp.	WSKAŹNIK		km 167,0	km 133,6	km 124,1	km 97,0
1.	Temperatura wody	°C	15,1	17,8	17,3	19,2
2.	Zawiesiny ogólne	mg/l	2,5	2,5	15,5	23,4
3.	Odczyn	pH	7,3-7,9	7,4-8,6	7,7-8,1	7,7-8,1
4.	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	9,3	9,0	8,9	8,4
5.	BZT ₅	mg O ₂ /l	1,0	2,2	7,3	2,5
6.	ChZTMn	mg O ₂ /l	-	-	-	-

7.	Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	3,7	5,7	5,5	6,7
8.	Amoniak	mg NH ₄ /l	0,12	0,28	1,10	0,32
9.	Azot Kjeldahla	mg N/l	0,49	0,48	0,99	0,69
10.	Azotany	mg NO ₃ /l	6,37	9,43	10,9	14,6
11.	Azotyny	mg NO ₂ /l	0,015	0,069	0,181	0,109
12.	Azot ogólny	mg N/l	1,96	2,54	2,99	3,81
13.	Fosforany	mg PO ₄ /l	0,133	0,369	1,200	0,455
14.	Fosfor ogólny	mg P/l	0,08	0,21	0,59	0,19
15.	Przewodność	μS/cm	109	224	346	436
16.	Substancje rozpuszczone	mg/l	85	170	238	226

Tabela 4. Porównanie stężeń miarodajnych w wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych na rzece Nysie Kłodzkiej

Wyróżnione wartości wskaźników wskazują IV lub V klasę wód

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ocena stanu jakości rzek województwa dolnośląskiego w 2007 roku*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Warszawa 2016

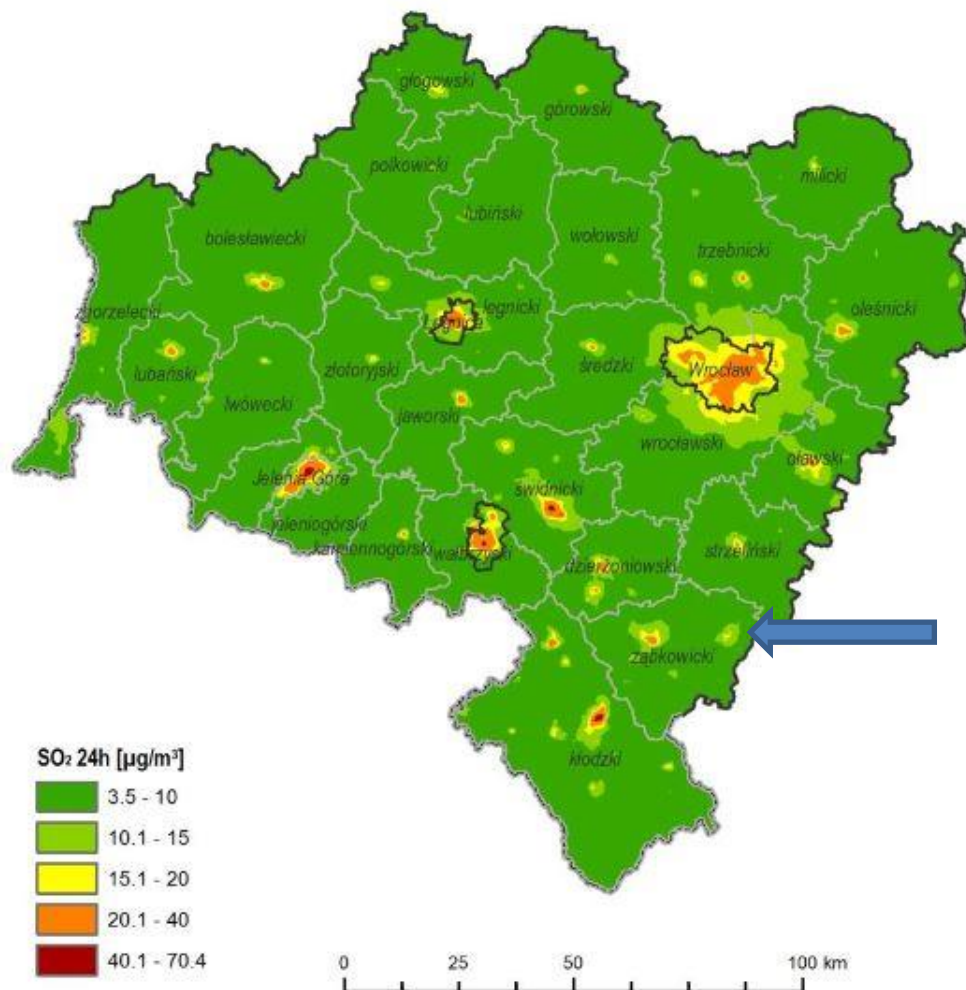
Powietrze atmosferyczne

Na terenie gminy Ziębice stan powietrza atmosferycznego ocenić można jako dobry, ze względu na niski stopień urbanizacji gminy oraz na brak gęstej sieci szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren gminy. Na obszarze gminy nie występują znaczne źródła emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Głównym emitorem zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego są źródła pozaprzemysłowe tj. związane z gospodarką komunalną i motoryzacją - emisja z indywidualnych systemów ogrzewania, w większości węglowych a także zanieczyszczenia pochodzenia motoryzacyjnego. Na pogorszenie czystości powietrza nieznaczny wpływ mają zanieczyszczenia napływające spoza gminy. W pobliżu zlokalizowane są znacznie większe ośrodki: Wrocław, Strzelin, emitujące do atmosfery zanieczyszczenia pyłowe i gazowe, docierające również do gminy Ziębice.

W gminie Ziębice nie są mierzone zanieczyszczenia powietrza poprzez stałe punkty pomiarowe odpowiednich organów nadzoru. Najbliższa znajduje się w miejscowości Ząbkowice Śląskie, w których prowadzone są pomiary automatyczne dwutlenku azotu - NO₂, dwutlenku siarki - SO₂, tlenku azotu - NO, tlenku azotu - NO_x, pyłu zawieszonego - PM10 i wykazuje dobry indeks jakości powietrza określony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Na ulicy Spacerowej w Ziębicach zlokalizowany jest punkt pomiarowy monitoringu pasywnego; który przeprowadza pomiary w zakresie stężenia dwutlenku siarki i dwutlenku azotu³. Według danych przedstawionych przez WIOŚ we Wrocławiu na rok 2012 roczna ocena pod kątem wszystkich negatywnych składników powietrza mierzonych w Ziębicach nie wskazała przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji dla wskaźników średniorocznych. Stężenie dwutlenku azotu NO₂, w 2012 r.

³ Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska we Wrocławiu, *OCENA JAKOŚCI POWIETRZA NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W 2012 ROKU*, Wrocław 2013 r.

wyniosło $17\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dopuszczalny poziom średnioroczny - $40\mu\text{g}/\text{m}^3$), natomiast stężenia dwutlenku siarki SO_2 - $6\mu\text{g}/\text{m}^3$. Jest to wynik nieprzekraczający norm średniorocznych zgodnych z Wytycznymi Komisji Europejskiej.

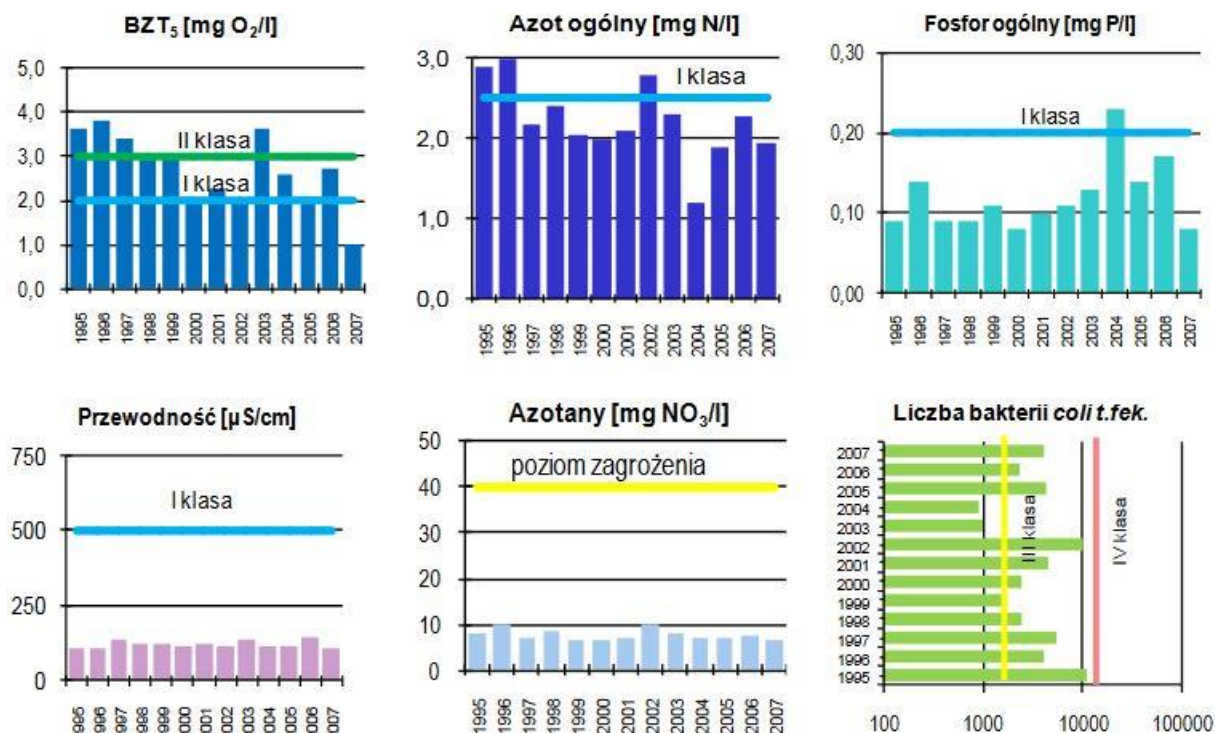
Rysunek 3: Rozkład stężeń 24-godzinnych SO_2 na terenie województwa dolnośląskiego na podstawie modelowania jakości powietrza za 2014 r. (miasto Ziębice wskazane niebieską strzałką)

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska we Wrocławiu, OCENA JAKOŚCI POWIETRZA NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W 2014 ROKU, Wrocław 2015r.

Zanieczyszczenie wody

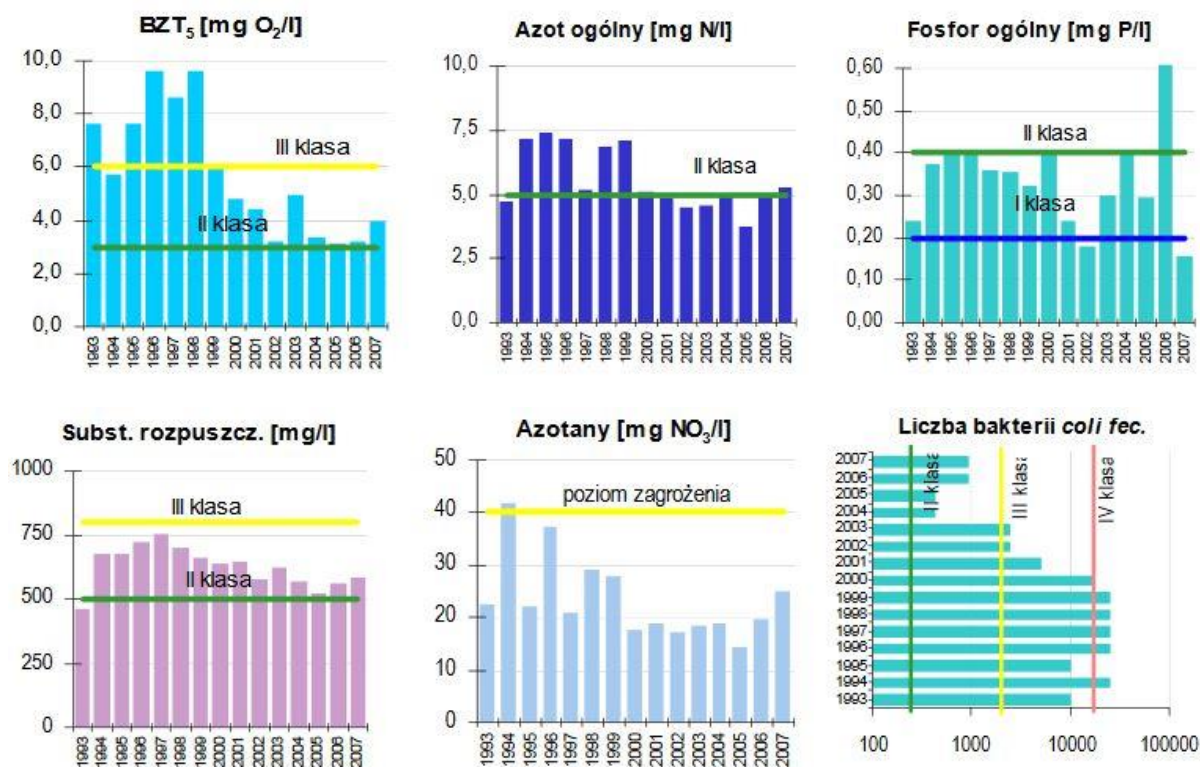
Przez obszar opracowania przepływają dwie rzeki drugiego rzędu: Oława oraz Nysa Kłodzka, wraz z siecią dopływów. Odwadniania na przedmiotowym obszarze odbywa się głównie poprzez Włońnicę, Czarną, Złotniki, Cienkówkę, Młyńską Strugę (dopływy Oławy) oraz Młynówkę (dopływ Nysy Kłodzkiej). Na podstawie Oceny stanu jakości rzek województwa dolnośląskiego w 2007 roku (WIOŚ, Wrocław 2007) Oława oraz Nysa Kłodzka zostały sklasyfikowane jako rzeki III klasy jakości.

Wykres 1: Trendy zmian wybranych wskaźników zanieczyszczenia w rzece Nysie Kłodzkiej w km 167,0 – powyżej Międzyzlesia w latach 1995-2007

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska we Wrocławiu, OCENA STANU JAKOŚCI RZEK WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W 2007 ROKU, Wrocław 2007 r.

Wykres 2: Trendy zmian wybranych wskaźników zanieczyszczenia w rzece Oławie w km 2,0 – ujście do Odry w latach 1995-2007

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony środowiska we Wrocławiu, OCENA STANU JAKOŚCI RZEK WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W 2007 ROKU, Wrocław 2007 r.

W związku z brakiem wskazań i punktów pomiarowych na terenie gminy Ziębice oraz w najbliższym otoczeniu, badanych na potrzeby raportu z roku 2014 dotyczącego oceny stanu czystości wód podziemnych woj. dolnośląskiego sporządzonego przez WIOŚ, trudna jest waloryzacja czystości wód podziemnych. Niemniej jednak ze względu na dużą wydajność eksploatacyjną, jak również odpowiedni poziom zwierciadeł wód podziemnych dla poszczególnych klas wodonośnych, a także w połączeniu z informacją na temat występowania trzech ujęć podziemnych na teren całej gminy:

- ujęcie „Nieszków” – zasilanie: Ziębic, Brukalic, Czerńczyc, Henrykowa, Krzelkowa, Lipy, Niedźwiednika, Nowego Dworu, Raczyc, Rososzniczy, Skalic, Służejowa, Wadochowic oraz Witostowic,

- ujęcie Starczówek – zasilanie: Starczówka, Biernacic, Głębokiej, Lubnowa, Niedźwiedzia, Osiny Małej oraz Pomianowa Dolnego,

- ujęcie Dębowiec – zasilanie: Dębowca oraz Osiny Wielkiej,

można stwierdzić, że jakość wód podziemnych na terenie gminy Ziębice nie wykazuje ponadnormatywnych przekroczeń.

Zanieczyszczenie gleby

Zanieczyszczenie obszarowe gleb i wód na terenie opracowania i w gminie Ziębice powoduje głównie działalność rolnicza. Używane na polach uprawnych środki chemiczne w postaci środków ochrony roślin i nawozów sztucznych oraz nawożenie gnojowicą powodują zanieczyszczenie środowiska wodnego w pobliżu upraw. Brak ochronnego pasa wzdłuż cieków wodnych powoduje, przenikanie zanieczyszczeń do rzek, strumieni i rowów melioracyjnych z sąsiadujących z nimi bezpośrednio pól uprawnych.

Nie występują tu nielegalne lub nieodpowiednio urządzone składowiska odpadów mogące stanowić zagrożenie dla jakości wód podziemnych. Stopień zanieczyszczenia wód podziemnych jest w znacznym stopniu uzależniony od przepuszczalności gruntu, własności sorpcyjnych gleby, stosowanych rodzajów i dawek nawozowych, a także od pogody. Wody podziemne znajdują się w plejstoceńskich i starszych poziomach wodonośnych. Na terenie gminy nie jest prowadzony stały monitoring wód podziemnych, który byłby dostępny jako materiał źródłowy do wyciągania informacji na temat stanu przyrodniczego na terenie miasta i gminy Ziębice. Natomiast istniejące punkty pomiarowe, z uwagi na znaczną odległość ich występowania, a także różnice uwarunkowań lokalnych, nie mogą być źródłem informacji, umożliwiającej dokładne określenie wielkości zanieczyszczeń wód podziemnych na terenie gminy. Niemniej jednak, mając na uwadze fakt, iż część terenów nie posiada lub ma tylko częściową izolację od poziomu terenu, można przewidywać rodzaje zagrożeń wód oraz ich poziom. Można przyjąć jedynie na podstawie ogólnego rozeznania, iż wody podziemne

pierwszego horyzontu są szczególnie zanieczyszczane na terenach zabudowanych. Stwierdza się podwyższoną zawartość związków azotu. Poza terenem zabudowanym jakość wód jest słabiej rozpoznana. Wynika to z rzadkiego występowania ujęć studziennych na takich obszarach. Ze względu na rolniczy charakter gminy wody gruntowe powinny wskazywać zwiększoną zawartość substancji biogennych, które są wyłukiwane z nawożonych gleb uprawnych.

Innymi źródłami zanieczyszczeń obszarowych, o wiele mniejszym wpływie na środowisko, głównie z uwagi na swoją okresowość, są zanieczyszczenia pochodzące z opadów atmosferycznych (kwaśne deszcze). Zjawisko to nasilało się będzie w sezonie grzewczym, a ustępowało niemal całkowicie poza sezonem grzewczym.

Hałas

Na terenie gminy hałas emitowany jest z kilku typów źródeł. Głównym źródłem emisji hałasu jest komunikacja kołowa. Szczególnie ruch komunikacyjny na odcinku drogi wojewódzkiej Nr 395 oraz 385 z uwagi na swój tranzytowy charakter stanowi znaczące źródło hałasu i wibracji. Źródłem hałasu są także pociągi jeżdżące wzdłuż wydzielonych torów kolejowych na trasach: Wrocław-Kłodzko, Legnica-Katowice. Z uwagi na brak badań akustycznych nie można stwierdzić w jakiej odległości od pasa komunikacyjnego dochodzi do przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Mniej znaczące jest oddziaływanie pozostałych dróg sieci komunikacyjnej na terenie gminy, jej głównymi użytkownikami są mieszkańcy gminy. Na terenie gminy występują tereny i obszary górnicze, będące jednoznacznie związane z działalnością produkcyjno-wydobywczą. Tereny te stanowią źródło hałasu, niemniej jednak ich negatywne oddziaływanie powinno zamknąć się w wyznaczonych odpowiednimi koncesjami terenami górniczymi.

Maszyny stosowane w rolnictwie (głównie kombajny) stanowią okresowe źródło hałasu i nieznacznie wpływają na pogorszenie stanu środowiska akustycznego na terenie gminy.

Lp.	Lokalizacja punktów pomiarowych		Natężenie ruchu poj/h ogółem	Natężenie ruchu poj/h ciężarowych	L _{Aeq} na granicy terenu chronionego [dB]	Odległość terenu chronionego od krawędzi jezdni [m]
1.	Ząbkowice Śl.	ul. Kamieniecka	387	46	66,1	3,0
2.	Ząbkowice Śl.	ul. Ziębicka	586	15	63,3	8,0
3.	Złoty Stok	ul. 3 Maja	157	15	64,0	5,0
4.	Złoty Stok	ul. Traugutta	383	74	66,2	9,0
5.	Ziębice	ul. Przemysłowa	308	23	61,2	5,0
6.	Bardo	ul. Kolejowa	666	112	71,2	3,0

Tabela 5. Wynik pomiaru hałasu na terenie powiatu ząbkowickiego w 2010 r.

Źródło: Klimat akustyczny w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2010 r., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2011 r. hałasu na terenie powiatu ząbkowickiego w 2010 r.

Pomiaru klimatu akustycznego w Ziębicach odbywał się w ciągu komunikacyjnym drogi wojewódzkiej nr 385 - trasy wylotowej w kierunku Ząbkowic Śląskich. W obrębie jej strefy oddziaływania zlokalizowane były 32 budynki wielorodzinne. W wyniku zebranych danych zauważono, że w mieście Ziębice dopuszczalny poziom hałasu (60 dB) został przekroczony o 1,2 dB, jednocześnie jest to najniższa uzyskana wartość z sześciu wybranych punktów pomiarowych na terenie powiatu ząbkowickiego. W odniesieniu do norm hałasu związanego z ruchem kolejowym, hałas ten jest porównywalny w całej Polsce w określonych odległościach od linii. Niemniej jednak tory kolejowe w granicach gminy przebiegają w znacznych odległościach od zwartych struktur urbanistycznych, jedynie na terenie miasta Ziębice linia trasy Wrocław – Strzelin – Kamieniec Ząbkowicki – Kłodzko znacząco wkracza w obręb zabudowań.

Zagrożenia pochodzenia antropogenicznego i biotycznego lasów:

Powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy wynosi 2 942,71 ha, co stanowi 13,22% ogólnej powierzchni gminy. Rozkładają się one nierównomiernie. Północna strona Ziębic wykazuje znacznie wyższy stopień występowania obszarów zalesionych w porównaniu do sołectw leżących we wschodniej i zachodniej części gminy. Sołectwami o najwyższej lesistości są: Skalice (67%), Witostowice (48%), Dębowiec (42%). Lasy położone na terenie gminy Ziębice znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Henryków. W większości tereny te leżą w obrębie Specjalnego Obszaru Ochrony „Wzgórza Strzelińskie” oraz częściowo na terenie Specjalnego Obszaru Ochrony „Łęgi koło Chałupki”.

Na obszarze nadleśnictwa wyodrębniono 9 typów siedliskowych lasu. Lasy nadleśnictwa Henryków położone są w zasięgu Krainy Śląskiej, Przedgórze Sudeckiego i Płaskowyżu Głubczyckiego, w mezoregionie Przedgórze Sudeckiego oraz mezoregionu Strzelińskiego. Zgodnie z Regionalizacją geobotaniczną Polski wg Jana Marka Matuszkiewicza, gmina Ziębice leży w Prowincji Subatlantyckiej Górskiej, Podprowincji Hercyńsko-Czeskiej, w Dziale Sudecki, Krainie Przedgórze Sudeckiego, w granicach Okręgu Strzegomsko-Strzelińskiego Wzgórz Niemczańskich, Wzgórz Strzelińskich, Ziębic oraz Goworowic.

Na terenie ww. obszarów ochrony znajdują się ważne, zidentyfikowane siedliska roślin. W niektórych miejscach szatę leśną urozmaicają związane ze specyficznym topoklimatem fragmenty buczyn - żyznych i kwaśnych z coraz rzadszym w tym mikroregionie starym drzewostanem. Wąskie smugi lasów łęgowych (podgórskie łęgi przysturmykowe, łęgi olchowo-jesionowe i łęgi jesionowo-wiązowe), zajmują siedliska związane z siecią

hydrograficzną lub zabagnionymi obniżeniami. Wzgórza Strzelińskie wyróżniają się także udziałem siedlisk kwaśnych dąbrów, zajmowanych przez fitocenozy podgórskiej dąbrowy z kosmatką gajową oraz bardzo rzadko, dąbrowy z trzęślicą trzciniową. Na terenie Łęgów koło Chałupek istnieją doskonale zachowane fragmenty lasów łęgowych, szczególnie podgórskich postaci łągu jesionowego z dużymi populacjami typowych dla podtypu gatunków chronionych (szczególnie *Leucium vernum*).^{4,5}

Do najpoważniejszych zagrożeń dla flory i fauny tego terenu należeć mogą działania zwiększające intensywność gospodarki leśnej w formie nadmiernych wycinek, bądź utrzymywaniu niskiego wieku rębności. Ponadto do zagrożeń zaliczyć można osuszanie podmokłych fragmentów lasów, bądź też zagrożenia typu antropogenicznego, takie jak kreowanie dzikich wysypisk śmieci i niekontrolowana ekspansja turystyki.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%), obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%), obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%) oraz obszary zagrożenia powodziowego w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, przy wyznaczaniu którego przyjęto przepływ o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym raz na 100 lat. Największe zagrożenie powodziowe mogące stanowić czynnik konfliktowy względem terenów zabudowanych tyczy się miejscowości leżących wzdłuż rzeki Oławy oraz Nysy Kłodzkiej, a w szczególności są to: Osina Mała, Pomianów Dolny, Wadachowice oraz Ziębice.

Źródła zagrożeń.

Na omawianym obszarze nie występują nadzwyczajne źródła zagrożeń środowiska i zdrowia ludzi, ani też obiekty zagrażające środowisku.

5.10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

⁴ NATURA 2000 STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszarów specjalnej Ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) i dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar: PLH020104 Łęgi koło Chałupek

⁵ NATURA 2000 STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH dla obszarów specjalnej Ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) i dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar: PLH020074 Wzgórza Strzelińskie

W przypadku braku realizacji ustaleń niniejszego projektu Studium na terenie analizowanym nie zajdą gwałtowne zmiany w stanie poszczególnych składowych środowiska. Sporządzany projekt studium nie wprowadza dodatkowych ograniczeń w zakresie dopuszczalnego oddziaływania na środowisko, ani też nie wyznacza nowych form ochrony przyrody. Studium zakłada uporządkowanie gospodarki przestrzennej na terenie gminy oraz niwelację kolidujących ze sobą kierunków rozwoju przestrzennego. Na podstawie bilansu terenów przeprowadzonego na etapie projektowym, dokument zakłada ograniczenie ekspansji mieszkaniowej na tereny rolnicze poprzez ograniczenie mieszkaniowych kierunków w zagospodarowaniu przestrzennym. Niekorzystnie wytyczone obszary pod mieszkalnictwo zostały zweryfikowane w sposób odpowiadający racjonalnemu kształtowaniu zabudowań, w ich bezpośrednim sąsiedztwie. W efekcie, zastosowanie niniejszej metody powoduje zmniejszenie obciążenia środowiska poprzez nadmierną eksploatację powierzchniową oraz intensyfikację zużycia energii.

W przypadku braku realizacji ustaleń studium na terenach ściśle mieszkaniowych dopuszczalna będzie lokalizacja funkcji związanych z wysokoemisyjną aktywnością gospodarczą. Z uwagi na ograniczenia w projektowanym studium określone poprzez wskaźniki kształtowania zabudowy, nie przewiduje się ponadlokalnego oddziaływania na którykolwiek z elementów środowiska.

6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Obszary objęte przewidywanym znaczącym oddziaływaniem mogą wystąpić w projekcie studium, gdzie przewidziano funkcję terenów gospodarki przemysłowej, w tym także możliwość prowadzenia przemysłu wydobywczego. Dojdzie tam do emisji hałasu związanego z pracami wydobywczymi, a także potencjalnie do zubożenia awifauny na obszarze ich oddziaływania. Obecnie tereny te są użytkowane rolniczo. Stan środowiska obszarów, gdzie planuje się funkcje pozarolnicze jest dobry. Powietrze na terenie Ziębic nie wykazuje przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń. Podobnie jest w przypadku pozostałych składników środowiska. Eksploatacja złoża amfibolitu wiąże się z miejscowym zniszczeniem warstwy glebowej, przy czym konieczna i wynikająca z obowiązujących przepisów rekultywacja gruntów przeprowadzona po zaprzestaniu działalności górniczej zapobiegnie degradacji środowiska. Ponadto w Studium wprowadzono zapisy ograniczające ponadnormatywne oddziaływanie na terenach działalności gospodarczej do granic terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na terenie gminy występują obszary objęte formami ochrony przyrody, wymienionymi w Ustawie o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 Nr 92 poz. 880). Dzięki objęciu ochroną tych terenów, świat roślinny gminy Ziębice urozmaicony jest o rzadkie i zagrożone gatunki. Najcenniejsze przyrodniczo są duże kompleksy leśne w północnej oraz południowej części gminy. Są to przeważnie siedliska borów i lasów mieszanych świeżych (buk, dąb, grab, brzoza, sosna, świerk) z bogatym runem i licznymi podszcyciami. Ostojami cenniejszych gatunków flory są ponadto parki przypałacowe, doliny cieków wodnych oraz wilgotne nadrzeczne łąki. Niewątpliwie istotnymi obszarami na terenie gminy są kompleksy leśne porastające Wzgórza Strzelińskie. W obrębie użytków rolnych występują pasy i zespoły zadrzewień śródpolnych, a wzdłuż cieków – ciągi drzew i krzewów.

W związku z lokalizacją Specjalnego Obszaru Ochrony „Wzgórza Strzelińskie” oraz Specjalnego Obszaru Ochrony „Łęgi koło Chałupek”, na terenie gminy Ziębice, znajdują się następujące typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (Dyrektywa siedliskowa):

- 6410 - Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion),
- 6430 - Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 8220 - Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*,
- 9110 - Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- 9130 - Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
- 9190 - Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Wetulo-Quercetum*),
- 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*),
- 91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

Siedliska te stanowią ważny element środowiska przyrodniczego gminy Ziębice. Postępująca agrocenoza na terenie gminy jak i w wielu innych miejscach powiatu wypiera pierwotne ekosystemy leśne. Wzgórza Strzelińskie są ostoją rozwoju fauny i flory nie tylko w

wymiarze lokalnym, ale również regionalnym i stanowią cenne elementy przyrody podlegające ochronie in situ.

Ptaki, które objęte są ochroną, występujące na terenie Wzgórz Strzelińskich wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG to:

- A030 - *Ciconia nigra* – Bocian czarny,
- A031 - *Ciconia ciconia* – Bocian biały,
- A072 - *Pernis apivorus* – Trzmielojad,
- A074 - *Milvus milvus* – Kania ruda,
- A103 - *Falco peregrinus* – Sokół wędrowny,
- A122 - *Crex crex* – Derkacz zwyczajny,
- A229 - *Alcedo atthis* – Zimorodek zwyczajny,
- A234 - *Picus canus* – Dzięcioł zielonosiwy,
- A236 - *Dryocopus martius* – Dzięcioł czarny,
- A238 - *Dendrocopos medius* – Dzięcioł średni,
- A321 - *Ficedula albicollis* – Mucholówka białoszyja,
- A338 - *Lanius collurio* – Gąsiorek,
- A379 - *Emberiza hortulana* – Ortonal.

Ssaki na terenie Wzgórz Strzelińskich wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1308 - *Barbastella barbastellus* – Mopek zachodni,
- 1321 - *Myotis emarginatus* – Nocek orzęsiony,
- 1323 - *Myotis bechsteinii* – Nocek Bechsteina,
- 1324 - *Myotis myotis* – Nocek duży,
- 1355 - *Lutra lutra* – Wydra europejska.

Płazy i gady na terenie Wzgórz Strzelińskich wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1166 *Triturus cristatus* – Traszka grzebieniasta,
- 1188 *Bombina bombina* – Kumak nizinny.

Do najpoważniejszych zagrożeń dla flory i fauny tego terenu należą:

- intensywna gospodarka leśna - nadmierna trzebież, utrzymywanie niskiego wieku rębności, wycinanie podszytu, usuwanie posuszu,
- osuszanie podmokłych fragmentów lasów,
- inwestycje związane z regulacją cieków,
- naturalna sukcesja w wyniku zaprzestania użytkowania fitocenoz łąkowych i pastwiskowych,
- osuszanie łąk podmokłych i turzycowisk,
- zaorywanie łąk,

- możliwość wznowienia eksploatacji surowców mineralnych (kamieniołomy),
- zanieczyszczenia wód powierzchniowych ściekami komunalnymi,
- dzikie wysypiska śmieci,
- niekontrolowana turystyka⁶.

Obszar objęty prognozą jest częściowo przekształcony, niemniej jednak poziom zurbanizowania gminy nie jest duży, stąd nowe funkcje nie spowodują zmiany składowych środowiska. Skutki dla środowiska wynikające z istniejącego zagospodarowania terenu mają charakter zarówno pozytywny jak i negatywny. Wynika to z szeregu czynników, najczęściej o podłożu antropogenicznym. Niemniej jednak proponowane w Studium ustalenia nie spowodują istotnego pogorszenia stanu środowiska.

Obecnie powietrze na terenie objętym projektem Studium nie wykazuje trwałego przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń. Realizacja proponowanych funkcji zapewne spowoduje wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza w okresie jesienno – zimowym. Źródłem całorocznej emisji zanieczyszczeń jest ruch komunikacyjny, który nieznacznie wzrośnie wraz z realizacją zabudowy usługowej lub mieszkaniowej. Realizacja projektowanej zabudowy wiąże się ze zniszczeniem warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych, jednak przyjęte ograniczenia w zabudowie nie dopuszczają do zaburzenia naturalnej infiltracji na obszarach zabudowanych.

8. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych

Obszar opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obejmuje całą gminę. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia Studium zostały pogrupowane w IV rozdziałach. W rozdziale 1. „Wstęp” zawarta została semantyka zewnętrzna odnosząca się do podstawy prawnej sporządzenia studium oraz określono główne cele sporządzanego dokumentu, w rozdziale 2. „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” zawarte zostały informacje na temat obecnej struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz potencjału gminy Ziębice, w rozdziale 3. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” wskazano ramy rozwoju funkcjonalno-przestrzennego, a w rozdziale 4. „Synteza i uzasadnienie” dokonano podsumowania oraz wskazano powiązania wynikowe między częścią uwarunkowań oraz kierunków

⁶ Opracowano na podstawie standardowych formularzy danych Natura 2000

zagospodarowania przestrzennego. W studium wskazano następujące kategorie kierunków zmian w przeznaczaniu terenów:

- **MUst** – tereny staromiejskiej zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- **MUśr** – tereny śródmiejskiej zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- **MN** – tereny dominującej funkcji mieszkaniowej
- **MM** – tereny zabudowy mieszanej o dominującej funkcji mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej
- **U** – tereny dominującej funkcji usługowej
- **Up** – tereny obiektów użyteczności publicznej
- **US/UT** – tereny dominującej funkcji sportowo-rekreacyjno-turystycznej
- **P** – tereny aktywności gospodarczej o dominującej funkcji usługowej i produkcyjnej
- **PG** – tereny działalności górniczej
- **Iwk** – tereny infrastruktury technicznej – wodociągowej i kanalizacyjnej
- **E** – tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetycznej
- **Ig** – tereny infrastruktury technicznej - gazownictwo
- **ZL** – tereny lasów
- **ZC** – tereny istniejących i projektowanych cmentarzy
- **ZC/ZP** – tereny dawnych cmentarzy
- **ZP** – tereny zieleni urządzonej
- **ZD** – tereny ogrodów działkowych
- **R** – tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej
- **Ws** – tereny istniejących wód powierzchniowych – stojących
- **Wsp** – tereny projektowanych zbiorników wodnych z zagospodarowaniem towarzyszącym
- **Tk** – tereny komunikacji kolejowej

W Studium określono wskaźniki i parametry kształtowania zabudowy dla każdej z wyżej wymienionych kategorii kierunków zmian w przeznaczeniu terenów. Ponadto wprowadzono również ustalenia dla wyznaczonych stref „B” i „A” ochrony konserwatorskiej, jak również wprowadzono ochronę konserwatorską stanowisk archeologicznych oraz obiektów wpisanych do wojewódzkiej ewidencji i wykazu zabytków. Wskazano również obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz określono dla nich zasady ochrony konserwatorskiej. Ponadto określono strefy: ochrony sanitarnej wokół cmentarzy, ochronne ujęć wody, wskazano obszar subzbiornika Paczków-Niemodlin oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Projekt Studium zakłada uporządkowanie systemu funkcjonalno-przestrzennego. Główną osią rozwoju układu komunikacyjnego w sporządzonym dokumencie jest istniejąca sieć dróg transportu kołowego oparta o dwie drogi wojewódzkie oraz drogi powiatowe i gminne. W projektowanym dokumencie zakłada się również przyszłościowy rozwój układu transportowego oparty o wprowadzone rezerwy terenowe pod komunikację do pozostawienia w obecnym zainwestowaniu (z uwzględnieniem wariantowania na północnej części przebiegu: wariant I oraz wariant II). W ramach uzupełnienia lokalnej komunikacji wprowadzono fakultatywnie trzy drogi – dwie w mieście Ziębice oraz jedną łączącą miejscowości Lubnów i Głęboka. Druga droga projektowana jest w śladzie istniejącej drogi transportu rolnego, w ramach której nie zidentyfikowano występowania gatunków fauny podlegających ochronie. Najbliżej wskazuje się występowanie rośliny chronionej – centurii pospolitej, która nie występuje w 150 metrowym oddaleniu od drogi, zatem nie wskazuje się znaczącego oddziaływania na ten komponent przyrody. Projektowane drogi lokalne w Ziębicach w dominującej części (poza fragmentem w zachodniej części miasta, która występuje na granicy funkcji terenów aktywności gospodarczej i terenów działalności górniczej) przebiegają przez drogi obecnie użytkowane jako drogi transportu rolnego. W sąsiedztwie terenów górniczych, do których przylega droga zidentyfikowano występowanie stanowisk gąsiorka. W ramach zidentyfikowanych stanowisk prowadzona jest intensywna gospodarka rolna, która stanowi potencjalne zagrożenie dla gatunków chronionych, które schronienie znajdują w niewielkiej enklawie leśnej. Zapisy studium wprowadzają jednoznacznie ochronę występujących siedlisk uniemożliwiając w ich obrębie realizacji zabudowy. W studium postuluje się realizację ciągów ekologicznych zadrzewień i zalesień wzdłuż szlaków komunikacyjnych (przy zachowaniu odpowiednich odległości od jezdni), które jednocześnie stanowią obszar buforowy, izolujący bezpośredni wpływ transportu na otoczenie.

Sporządzając projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wzięto pod uwagę różne aspekty ochrony środowiska. Przygotowano zapisy ustaleń w taki sposób, by w jak największym stopniu ograniczyć negatywne skutki oddziaływania proponowanych form użytkowania terenu na środowisko naturalne, a także na zdrowie i życie mieszkańców.

Ocena planowanego zagospodarowania na terenach położonych poza granicami obszarów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody

Na terenach położonych poza granicami obszarów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody studium zidentyfikowano obszary występowania siedlisk przyrodniczych,

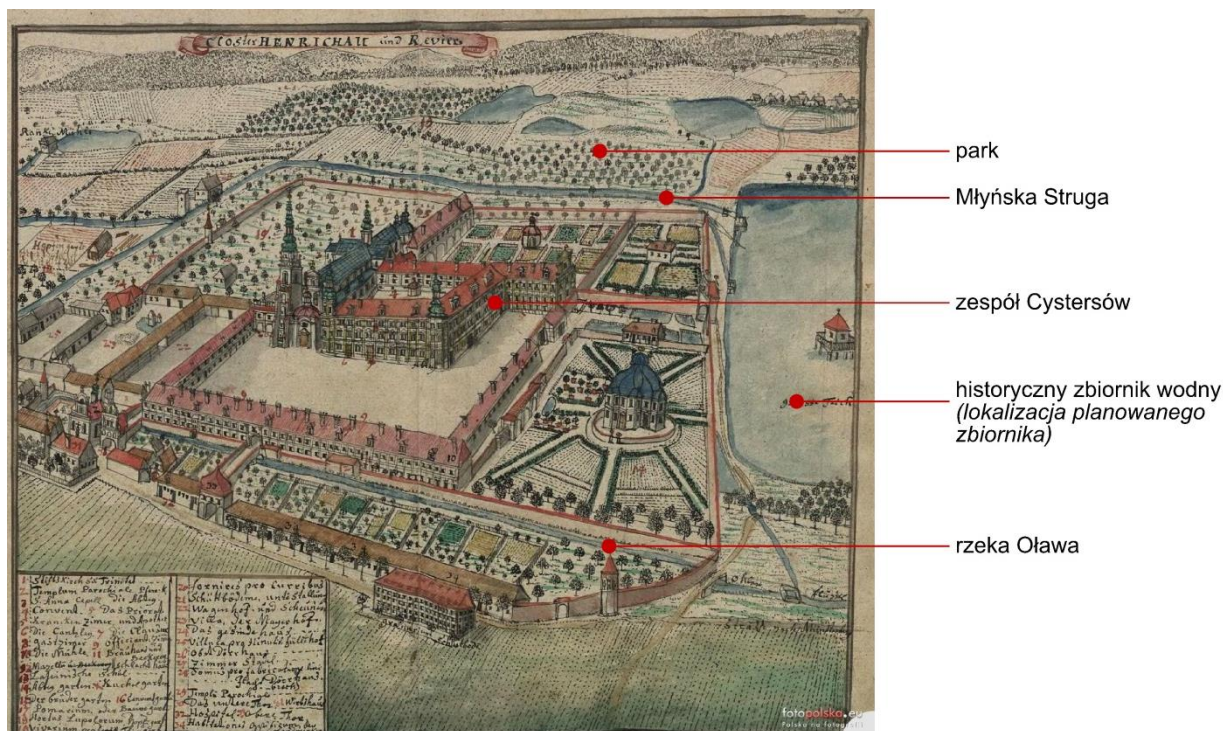
wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (...), tj.: 91FO Łęgowe lasy dębowo - wiązowo - jesionowe Ficario- ulmetum, 91EO Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe Saticetum aibo-ragilis, Populetum albae, Alnenion glutinosae, olsy źródliskowe, 9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, 9190 Kwaśne dąbrowy (Quercion robori-petraeae), 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacion vandellii oraz stanowiska występowania chronionych gatunków zwierząt, w tym m.in.: nocek duży, mopek nocek Bechsteina, nocek orzęsiony, modraszek nausitous, pachnica dębowa, modraszek telejus, trzepią zielona, gacek brunatny, mroczek późny, dzięcioł czarny, bocian biały, wodniczka, żuraw, słonka, gąsiorek, ortolan, jarzębatka, błotniak stawowy, ropucha zielona, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba wodna, rzekotka drzewna, kumak nizinny. Projekt studium dla większości terenów, na których stwierdzono występowanie ww. cennych siedlisk i gatunków nie przewiduje zmiany, przeznaczając te tereny zgodnie z obecnym sposobem zagospodarowania lub wprowadza zmianę przeznaczenia, która ze względu na charakter nowego zagospodarowania oraz/lub biologię gatunków, nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na poszczególne elementy przyrody (tereny: ZL, R, ZP, WS, MM).

Wymienione powyżej siedliska oraz stanowiska przyrodnicze stanowią wartość naturalną, którą jednoznacznie usankcjonowano w ramach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Najczęściej występującymi gatunkami w pobliżu projektowanej (a bardzo często stanowiącej istniejącą) zabudowy są: modraszek telejus oraz modraszek nausitous. W obrębie występowania tych gatunków Studium ogranicza możliwość zabudowy, tym samym wprowadza na terenach ich udokumentowanego występowania kierunek funkcji rolniczych. Występują również stanowiska występowania omawianych gatunków modraszka w ramach istniejącej już zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej, jak również na istniejących terenach kolejowych. W tych obszarach Studium stanowi jedynie usankcjonowanie dotychczasowego zagospodarowania, a obranymi wskaźnikami i kierunkami zagospodarowania nie będzie oddziaływać na siedliska będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty. W ramach oceny oddziaływania na florę nie wskazuje się oddziaływania na siedliska przyrodnicze. Z punktu widzenia ochrony przyrodniczej siedlisk, największe negatywne oddziaływanie może dojść w ramach siedliska 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny zlokalizowanego w Osinie Małej w odległości ok. 50 m od istniejącego już zabudowania, dla którego zinwentaryzowano występowanie konwalii majowej i bluszczu pospolitego. Usankcjonowany, istniejący sposób zagospodarowania w ramach projektowanego dokumentu uszczegółowiony powinien zostać na etapie

sporządzania miejscowego planu zagospodarowania, który wprowadzi linie zabudowy oddalając obszar ewentualnej dodatkowej zabudowy od istniejących siedlisk i ściany lasu, a tym samym ograniczy potencjalnie występujące negatywne oddziaływanie. Warto jednocześnie podkreślić wysoką wartość przyrodniczą Lasku Ceramicznego w zachodniej części Ziębic, dla którego stwierdza się występowanie żaby trawnej i moczarowej oraz kumaka nizinnego. Projektowany tam zakres terytorialny kierunków zagospodarowania ogranicza się do terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, terenów lasów oraz wód powierzchniowych śródlądowych. W bezpośrednim sąsiedztwie ukierunkowany zostały tereny istniejącej dominującej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla których zasięg terytorialny ogranicza się do jednej działki ewidencyjnej i nie wpływa negatywnie na obszar występowania omawianych gatunków.

W studium zauważone zostały potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego poza granicami obszarów chronionych, zarówno w aspektach krajobrazowych jak i oddziaływania na awifaunę. W tym celu ograniczono lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100 kW, tj. wprowadzono zakaz sytuowania farm fotowoltaicznych w ramach terenów cennych dla awifauny, tj. terenów przylegających do zbiorników wodnych, cieków, lasów i zadrzewień, które mogą być miejscem potencjalnej koncentracji ptaków, a także miejsc stwierdzonego występowania gatunków chronionych, a przyjęte wskaźniki zagospodarowania terenów pod inwestycje tego typu nie będą oddziaływać negatywnie na komponenty krajobrazu.

Projekt studium na terenach położonych na południe od Henrykowa, w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Wzgórza Strzebińskie przewiduje realizację zbiornika wodnego z zagospodarowaniem towarzyszącym (Wsp). Wpisanie w projekt studium niniejszego kierunku rozwoju wiąże się z uwarunkowaniami historycznymi, które na podstawie archiwalnej dokumentacji jednoznacznie wskazują występowanie w tym miejscu zbiornika powiązanego z opactwem cystersów.

Rysunek 4: Sytuacja kulturowo-przyrodnicza miejscowości Henryków

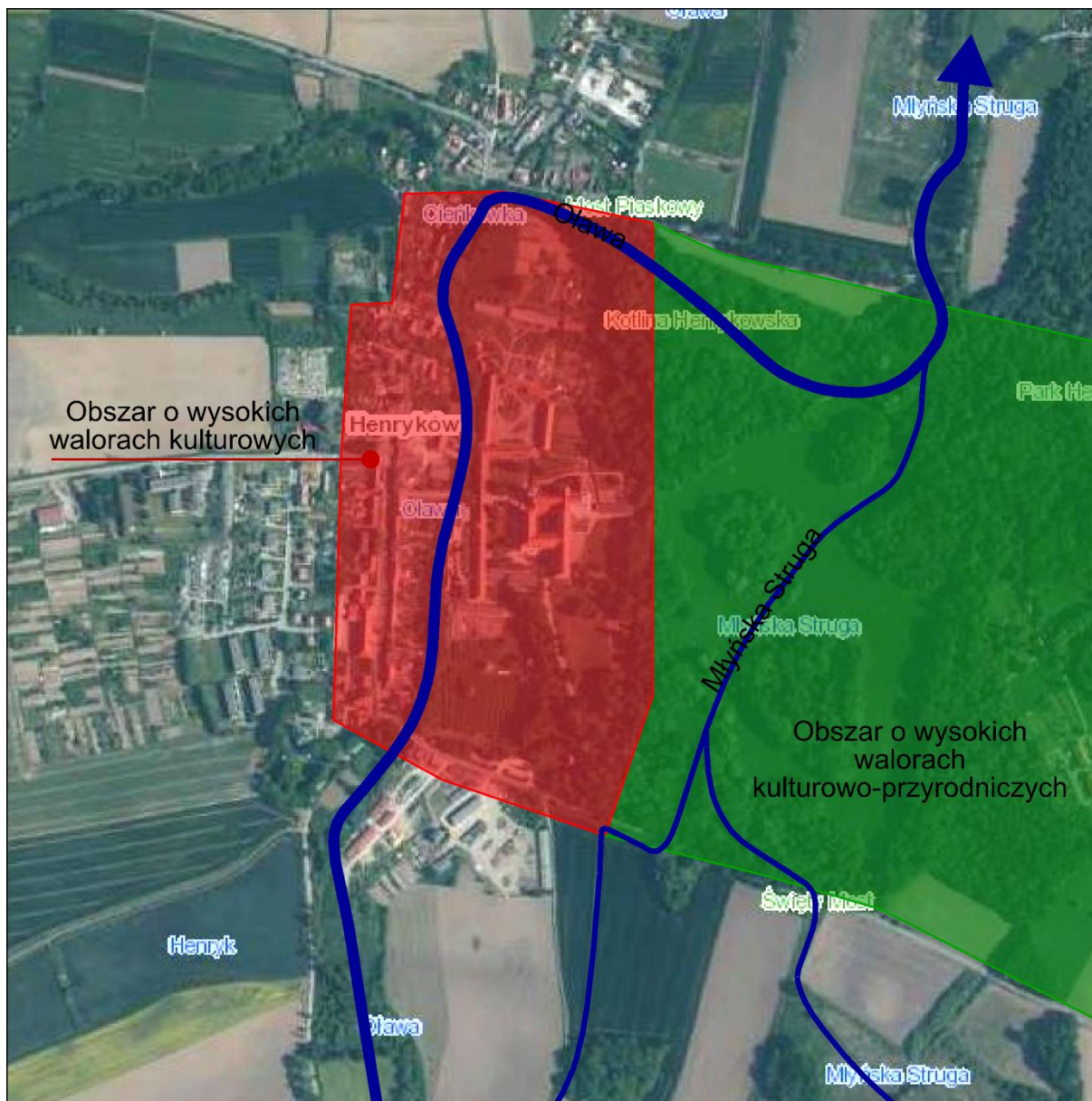
Źródło: Opracowanie własne na podstawie ortofotomapy geoportalu krajowego

Na obszarze tym dopuszcza się lokalizację urządzeń hydrotechnicznych, melioracyjnych, związanych z małą energetyką wodną oraz zagospodarowanie towarzyszące zbiornikom wodnym, w tym także możliwość wykorzystania wód na cele rybackie, rekreacyjne i sportowe. Zbiornik planowany jest powyżej obszaru Natura 2000 Wzgórza Strzelińskie. W terytorialnym zakresie planowanego zbiornika nie występują zinwentaryzowane stanowiska roślin, które objęte są szczególnymi formami ochrony, natomiast w jego obrębie występuje stanowisko żurawia (*grus grus*). Gatunek ten występował w całej Europie, jednak osuszanie podmokłych lasów spowodowało zniszczenie wielu łągowisk. Występuje głównie na terenie rozległych bagien, jezior lub starorzeczy, a żeruje na łąkach i polach uprawnych, jednak zdarzają się również jego łągowiska w wilgotnych obniżeniach terenu, np. olsach, torfowiskach wysokich i niskich, zalewanych łąkach i pastwiskach, w strefach przybrzeżnych i coraz częściej w rowach między polami. Należy zatem stwierdzić, że realizacja planowanego zbiornika wodnego jednoznacznie nie wpłynie negatywnie na stanowisko występowania żurawia i nie wpłynie na ograniczenie terytorium żerowania tego gatunku, gdyż jest ono bardzo rozległe i na obszarach rolniczych może dochodzić do 120 ha. W bezpośrednim sąsiedztwie planowanego zbiornika występują również zinwentaryzowane stanowiska pustulki zwyczajnej (*Falco tinnunculus*) oraz Strumieniówki (*Locustella fluviatilis*). Występowanie Strumieniówki rozpowszechnione jest na terenach niżu, jednak najczęściej identyfikuje się jej występowanie w dolinach rzecznych

oraz na zalesionych obszarach bagiennych. Stanowisko występujące w Henrykowie znajduje bezpośrednio koło koryta rzeki Oławy i w odległości ok. 150 metrów od planowanego zbiornika. Natomiast pustułka występuje głównie w okolicach zadrzewień śródpolnych z kępami wysokich drzew, głównie sosen, obrzeż rozległych lasów wśród pól i łąk, szpalerów, oraz w górach w okolicach skał z porębami leśnymi. Bardzo często w okolicach bezleśnych, rolnych i terenach zurbanizowanych. Stanowisko Pustułki występujące w Henrykowie znajduje się 180 metrów od koryta rzeki Oławy i w odległości ok. 150 metrów od planowanego zbiornika. W związku z powyższym, omawiane gatunki posiadają wysokie zdolności adaptacyjne, jak również okresowe zalewania obszaru nie grożą zniszczeniu stanowisk. Jednocześnie istotnym jest sposób realizacji omawianego zbiornika. W ramach tego postuluje się wprowadzenie suchego zbiornika, który ograniczy potencjalny zalew historycznie ważnych obiektów zlokalizowanych w Henrykowie.

Wpływ suchego zbiornika na środowisko może być zarówno pozytywny jak i negatywny, a jego szczegółowy wpływ na każdy komponent środowiska powinien być oceniony na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Wśród potencjalnych szans należy szczególnie wyróżnić możliwość ekspansji przestrzennej istniejących już gatunków roślin i zwierząt, w szczególności tych, które wskazane zostały powyżej. Jako zagrożenia należy wskazać możliwość zmiany stosunków wodnych w sytuacji nieracjonalnego korzystania z urządzeń hydrotechnicznych, tj. umyślnego zatrzymywania wody i retencjonowania jej, a tym samym ograniczania dopływu wód do niżej położonych terenów, w tym objętych formami ochrony przyrody. Współcześnie wskazuje się znaczenie zmniejszania wartości współczynników spływu powierzchniowego. Według prof. dr hab. inż. Artura Radecki-Pawlika istotna jest kwestia zatrzymywania i retencjonowania wód w miejscu jej spadku. Wskazać zatem należy potrzebę kreowania małych zbiorników wodnych i ich roli w przechwytywaniu wód i utrzymywaniu zwierciadła wód podziemnych na odpowiednim poziomie, tzn. takim, który umożliwi naturalną vegetację roślin i zwierząt w obrębie zlewni⁷. W związku z powyższym należy dążyć do racjonalnego ukształtowania i późniejszej realizacji zbiornika wodnego, który spełni wymogi ochrony środowiska w tym ochrony obszarów Natura 2000, jak również wymogi infrastruktury hydrotechnicznej umożliwiającej dalsze bytowanie w stanie nienaruszonym drzewostanu ze stanowiskami pachnicy dębowej oraz ze stanowiskami modraszka nausitous.

⁷ Prof. dr hab. inż. Artur Radecki-Pawlik „Małe zbiorniki wodne – ważny element środowiska naturalnego”.

Rysunek 5: Sytuacja kulturowo-przyrodnicza miejscowości Henryków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ortofotomapy geoportalu krajowego

W ramach oceny oddziaływania na środowisko poza obszarami o określonych formach ochrony przyrody, należy jeszcze odnieść się do rezerw terenowych pod komunikację do pozostawienia w obecnym zainwestowaniu, w szczególności rezerwy terenowej pod inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – obwodnicę Paczkowa.

Rysunek 6: Sytuacja funkcjonalno-przestrzenna w części obrębu Pomianów Dolny
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie ortofotomapy geoportalu krajowego

Lokalizacja obwodnicy Paczkowa jako rezerwy terenowej pod komunikację do pozostawienia w obecnym zainwestowaniu wiąże się z wyszczególnieniem takiej inwestycji na rysunkach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, które swoje odzwierciedlenie ma również w Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego. Wprowadzenie tych inwestycji do powyższych dokumentów wiązało się również z przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko powyższych dokumentów. Planowana rezerwa terenowa ogranicza się w znacznej części do przebiegu na terenach intensywnej gospodarki rolnej oraz częściowo przez tereny leśne. Realizacja obwodnicy musi się wiązać ze szczegółową oceną oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko, które wskaże zakres realizacyjny oraz uzupełni tę inwestycję o niezbędne korytarze ekologiczne, które muszą zostać utrzymane. W najbliższym otoczeniu nie stwierdzono występowania gatunkowo chronionych elementów flory. Najbliżej zlokalizowane (w odległości ok. 360-500 metrów, w dolinie Nysy Kłodzkiej) zinventaryzowane stanowiska fauny to: dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*), muchołówka białoszyja (*Ficedula albicollis*), bielik (*Haliaeetus albicilla*), zimorodek (*Alcedo atthis*), remiz (*Remiz pendulinus*). Występowanie licznych gatunków chronionych w ramach części płatu siedliska 91F0 należy poddać szczególnej ochronie, a realizację obwodnicy w południowej

części na przebiegu w gminie Ziębice (w oparciu o plany zagospodarowania przestrzennego) wykonać z uwzględnieniem występowania siedlisk. Na etapie projektowanego dokumentu nie istnieje zagrożenie zniszczenia siedlisk ze względu na wprowadzenie rezerwy, w której wprowadza się zakaz zmiany obecnego użytkowania terenu, jak również wprowadza się zakaz realizacji budynków, co na obecnym etapie pozytywnie wpływa na ochronę środowiska przyrodniczego.

8.1. Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami ustalonymi w ekofizjografii i przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska

W opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice wyznaczono obszary o najbardziej korzystnych warunkach lokalizacji zabudowy obejmujące obszar około 200 m od istniejącej zabudowy poszczególnych wsi. W projekcie studium projektowane „tereny funkcji mieszkaniowej” w przeważającej części zlokalizowane są w ich obrębie.

Analiza ustaleń przyjętych w projekcie zmiany studium pozwala stwierdzić, że projekt ten respektuje założenia określone w opracowaniu ekofizjograficznym i nie stwarza konfliktów pomiędzy istniejącymi uwarunkowaniami, a projektowanymi funkcjami.

8.2. Zachowanie właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania

W projekcie Studium zaproponowano rozwój funkcjonalny w oparciu o obecne, realne zagospodarowanie gminy, które ma zapewnić zarówno zachowanie właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania, jak również pozwolić na minimalizację konfliktów przestrzennych mogących pojawić się na styku dwóch różnych form użytkowania.

Studium racjonalizuje lokalizacje terenów przeznaczonych pod rozwój zabudowy, zwiększając (w większości przypadków) obszary przewidziane do wykorzystania tylko i wyłącznie rolniczego.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę w Studium zastosowano zapisy, których celem było zapewnienie odpowiedniego wyposażenia w zieleń. Dotyczą one wskaźników dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów takich jak: współczynnik terenów biologicznie czynnych, współczynnik zabudowania terenu budynkami, współczynnik intensywności rolniczo hodowlanej, ilość kondygnacji budynków, rodzaj dachu, tereny wyłączone spod zabudowy.

Wprowadzono ograniczenia terenów pod realizację nowej zabudowy, co spowodowało zwiększenie w tym rejonie terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, gdzie zakazuje się realizacji budynków o funkcji pozarolniczej.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu

Podstawą dla formułowania ustaleń przedmiotowego dokumentu była zapisana w ustawie zasadniczej zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Strategicznym celem polityki ekologicznej państwa, a także województwa dolnośląskiego jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 6. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju;
- przystosowanie do zmian klimatu;
- ochrona różnorodności biologicznej.

Polityka ekologiczna Państwa na lata 2009- 2012 z perspektywą do 2016 r. wśród działań systemowych wymienia aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym. Wskazuje na dużą rolę planowania przestrzennego, które powinno być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Na szczeblu krajowym dwa dokumenty ustanawiają cele ochrony środowiska. Wiodącą zasadą Polityki ekologicznej Państwa na lata 2009- 2012 z perspektywą do 2016 r. jest zasada zrównoważonego rozwoju. Podstawowym założeniem jest takie prowadzenie polityki i działań zmierzających do zachowania walorów i zasobów środowiska w stanie

zapewniającym trwale możliwości korzystania z nich także przez przyszłe pokolenia. Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju - czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Wśród celów szczegółowych są m.in.: racjonalizacja użytkowania wody, ochrona gleb, wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, gospodarowanie odpadami, jakość wód, jakość powietrza, zmiany klimatu, hałas i promieniowanie, różnorodność biologiczna i krajobrazowa.

W projekcie Studium zostały uwzględnione priorytetowe cele ochrony środowiska istotne dla obszarów objętych opracowaniem, wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym (dokumenty i dyrektywy Unii Europejskiej), rządowym (Polityka Ekologiczna Państwa, Narodowy Plan Rozwoju), samorządowym (Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego, Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego, Gminny Program Ochrony Środowiska).

Priorytetowe cele ochrony środowiska:

- Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych: zintegrowana ochrona zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem oraz nadmiernym lub nieuzasadnionym zużyciem. Przywracanie czystości wód jest najwyższym priorytetem w sektorze ochrony środowiska. Stan czystości wód w Polsce jest daleki od zadowalającego, głównie ze względu na obecność związków azotu i fosforu oraz zanieczyszczenia bakteriologiczne.

- Ochrona gleb: ochrona gleb przed degradacją, rekultywacja terenów zdegradowanych i przemysłowych. Kierunkiem działań powinna być m.in. ochrona zwartych kompleksów terenów rolnych o wysokich wartościach bonitacyjnych przeznaczonych do produkcji rolnej, realizacja prac na rzecz rekultywacji terenów zdegradowanych, zagospodarowanie gleb w sposób, który odpowiada w pełni ich przyrodniczym walorom i klasie bonitacyjnej.

- Ochrona przyrody i bioróżnorodności: ochrona przyrody i różnorodności biologicznej poprzez zachowanie, wzbogacanie i odtwarzanie zasobów przyrody. Podstawowym celem jest zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji, wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną (m.in. utrzymanie walorów i funkcji obszarów i obiektów objętych ochroną prawną, ochrona dolin rzecznych a także potoków i mniejszych cieków wodnych jako korytarzy migracyjnych zwierząt, utrzymanie przedmiotów ochrony w obszarach poszczególnych form ochrony – gatunków, siedlisk, wartości krajobrazowych i kulturowych). Konieczne jest egzekwowanie wymogów ochrony

przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz rygorystyczne przestrzeganie zasad ochrony środowiska. Ważna jest także kontynuacja tworzenia krajowej sieci obszarów chronionych uwzględniająca utworzenie nowych użytków, parków krajobrazowych oraz powstanie form i obiektów ochrony przyrody.

- Gospodarka odpadami: uporządkowanie gospodarki odpadami. Niezbędne jest poprawienie racjonalizacji gospodarki odpadami, przede wszystkim stworzenia skutecznego mechanizmu dla segregacji i odzysku odpadów oraz dla zbierania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

- Ochrona powietrza atmosferycznego: spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji do powietrza (emisji komunikacyjnej oraz niskiej emisji).

- Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym: likwidacja zagrożeń środowiska z tytułu hałasu, wibracji i promieniowania elektromagnetycznego. Działania z zakresu ochrony przed hałasem powinny być skierowane na dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe. Cel działań związany z emitowaniem pól elektromagnetycznych jest podobny i polega na podjęciu działań związanych z zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

- Dziedzictwo kulturowe: dziedzictwo kulturowe powinno stanowić trwały elementem krajobrazu i musi podlegać odpowiedniej ochronie.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu i realizacji ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

10.1. Możliwe oddziaływania na elementy środowiska

Obszar objęty prognozą jest w znacznej mierze przekształcony, stąd nowe funkcje spowodują nieznaczną zmianę wszystkich składowych środowiska. Jednak zmiany te nie będą miały charakteru gwałtownego i nie spowodują istotnego pogorszenia stanu środowiska.

10.1.1. Oddziaływania bezpośrednie.

- produkcja ścieków komunalnych i bytowych na obszarach przewidzianych pod zabudowę mieszkaniową,
- wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych związanych z zaopatrzeniem w ciepło,
- wzrost powierzchni terenów zabudowanych i utwardzonych;

10.1.2. Oddziaływania pośrednie.

- wzrost ilości spływów powierzchniowych z powierzchni terenów nowo zabudowanych i nowo utwardzonych;
- emisja z silników spalinowych używanych w samochodach i innych urządzeniach używanych przez mieszkańców i użytkowników planowanej zabudowy,

10.1.3. Oddziaływania wtórne.

- zanieczyszczenie powierzchni ziemi spowodowane opadami deszczu zanieczyszczonego pyłami i gazami pochodzącymi komunalnego i komunikacyjnego;

10.1.4. Oddziaływania skumulowane.

- brak;

10.1.5. Oddziaływania krótkoterminowe.

- prace budowlane związane z realizacją infrastruktury i budynków;

10.1.6 Oddziaływania średnioterminowe.

- brak;

10.1.7 Oddziaływania długoterminowe.

- wzrost powierzchni terenów zabudowanych i utwardzonych;
- zanieczyszczenie gleb związane z wprowadzaniem gleb nawozów i związków chemicznych zanieczyszczających gleby;

10.1.8. Oddziaływania stałe.

- proporcjonalny do skali realizacji nowych obiektów mieszkalnych, gospodarczych, inwentarskich i usługowych wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego;
- trwałe przekształcenie powierzchni terenu pod zabudową i utwardzeniami;
- promieniowanie elektromagnetyczne z istniejących i projektowanych elementów infrastruktury technicznej- linie elektromagnetyczne, sieci trakcyjne, stacje transformatorowe, maszty telefonii komórkowej;

10.1.9. Oddziaływania chwilowe.

- uciążliwości powodowane przez prace budowlane w trakcie realizacji zabudowy;

10.1.10. Oddziaływania pozytywne.

- regulacja w zakresie minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego;

- wprowadzenie zakazu przekroczenia dopuszczalnych standardów jakości środowiska poza terenem, na którym jest prowadzona działalność;
- wprowadzenie ustaleń związanych z ochroną obszarów i obiektów zabytkowych;
- możliwość zalesiania terenów rolniczych, wskazanie gleb niskich klas bonitacyjnych do zalesiania;

10.1.11. Oddziaływania negatywne

- zmniejszenie wielkości powierzchni nieprzepuszczalnych - ograniczenie infiltracji,
- wzrost emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych związanych z zaopatrzeniem w ciepło i komunikacją;
- wzrost produkcji ścieków bytowych na obszarach przewidzianych pod zabudowę;

10.2. Analiza i ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska:

- **Różnorodność biologiczną** – zmiany przyjęte w projekcie Studium chronią różnorodność biologiczną poprzez wskazanie kompleksów leśnych do zachowania oraz umożliwienie migracji fauny i flory, pozostałe składowe nie wpłyną negatywnie na różnorodność biologiczną obszaru objętego analizą;
- **Ludzi** – oddziaływanie pozytywne, na skutek ograniczenia możliwości realizacji zabudowy produkcyjnej na części terenów (względem obecnie obowiązującego studium), ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez wprowadzenie rezerwy terenowej pod komunikację – obwodnicy miasta i gminy, która dzięki ograniczeniu liczby skrzyżowań i umożliwieniu utrzymania stałej prędkości samochodów pozwoli na redukcję generowanych zanieczyszczeń na terenach gęsto zamieszkanym, jak również poprawi klimat akustyczny w obrębie obecnie istniejących dróg wojewódzkich przebiegających przez obszary zurbanizowane;
- **Zwierzęta i rośliny** – nieznaczne oddziaływania. Zainwestowanie terenu ograniczy środowisko życia występującym tam nielicznie pod względem gatunkowym roślinom i zwierzętom, ograniczenie mieszkaniowej ekspansji terytorialnej (względem obecnie obowiązującego studium) na tereny rolnicze umożliwi migracje zwierząt;
- **Wodę** – brak oddziaływania. Niewielka skala przekształceń oraz przyjęte zapisy Studium w zakresie gospodarki cieplnej, wodnej i ściekowej sprawiają, że realizacja ustaleń studium nie wpłyną znacząco na zmianę lokalnych warunków wodnych.
- **Powietrze** – wymóg wyposażenia realizowanych obiektów w wysokosprawne systemy grzewcze pracujące w oparciu o paliwa ekologiczne skutkowało będzie brakiem znaczącego wpływu na stan zanieczyszczeń powietrza. Nowe inwestycje i nowi

użytkownicy spowodują jednak wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz jak w punkcie dla „Ludzi” w ramach planowanej obwodnicy.

- **Powierzchnię ziemi** – brak znacznego oddziaływania. Skala przekształceń jest niewielka (relatywnie do obowiązującego studium). Dodatkowo nie wprowadzono zmian dotyczących przyjętych ograniczeń w zainwestowaniu (maks. wskaźniki zabudowy, min. powierzchnia ter. aktywnych biologicznie, min. powierzchnia działki), które minimalizują powierzchnię, która ulegnie przekształceniu na skutek realizacji zabudowy. Brak inwestycji o wielkopowierzchniowym charakterze, wymagających znacznych prac niwelacyjnych sprawi, że powierzchnia ziemi nie będzie ulegać znacznym przekształceniom.
- **Krajobraz** - brak znacznego oddziaływania. Przyjęte ograniczenia gabarytów projektowanej zabudowy sprawiają, że projektowane zainwestowanie będzie nawiązywało do regionalnego charakteru zabudowy i korespondowało z lokalnym krajobrazem . Wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej i archeologicznej wokół historycznej zabudowy, które zapobiegają przed realizacją zabudowy odmiennej od regionalnego charakteru.
- **Klimat** – brak oddziaływania na składowe klimatu, lokalny charakter inwestycji gwarantuje brak oddziaływania na składowe klimatu.
- **Zasoby naturalne** – znaczące oddziaływanie - na obszarze objętym opracowaniem występują złoża surowców mineralnych, które mogą zainicjować prace eksploatacyjne na terenie gminy.
- **Zabytki i dobra materialne** – brak oddziaływania lub oddziaływania pozytywne – Studium wprowadza ustalenia chroniące przed degradacją zabytków (zarówno pojedyncze i obiekty jak i układy przestrzenne) i innych dóbr materialnych.

Podsumowując wystąpią zarówno negatywne jak i pozytywne skutki dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń Studium. Przyjęte ograniczenia w kierunkach przeznaczania i zagospodarowania terenu oraz rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko i zdrowie ludzi. Nieznacznie wzrośnie poziom hałasu oraz wytwarzane będą odpady, zarówno stałe jak i ciekłe. Realizacja dopuszczonej zabudowy wiąże się ze zniszczeniem warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych, jednak przyjęte ograniczenia w zabudowie nie dopuszczają do zaburzenia naturalnej infiltracji na omawianym obszarze. Realizacja kanalizacji sanitarnej będzie ograniczać możliwość zanieczyszczenia gruntu i wód. Ponadto, względem obecnie obowiązującego studium, przyjęto ograniczenia kierunków zagospodarowania przestrzennego, polegające na racjonalizowaniu terenów pod zabudowania – ograniczono możliwość rozwoju przestrzennego zabudowy mieszkaniowej na

terenach rolnych, co w efekcie nie doprowadzi do negatywnego oddziaływania na środowisko oraz zmniejszenia śladu ekologicznego.

11. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych

Na terenie gminy Ziębice znajdują się obszary objęte ochroną przyrody na podstawie ustawy o ochronie przyrody, są to: Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”, Specjalny Obszar Ochrony „Wzgórza Strzelińskie”, Specjalny Obszar Ochrony „Łęgi koło Chałupek” oraz pomniki przyrody. Niemniej jednak zapisy wprowadzone w Studium nie wpływają niekorzystnie na formę ochrony krajobrazu kulturowego. Skoncentrowanie zabudowy w sąsiedztwie zainwestowanych terenów ograniczy negatywne tendencje projektowania rozproszonej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej na terenie obszarów chronionych.

Na terenie objętym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego występuje sporo gleb charakteryzujących się wysokimi klasami. Realizacja dopuszczonej w kierunkach Studium zabudowy wiąże się ze zniszczeniem warstwy gleby i zmniejszeniem powierzchni przepuszczalnych dla wód opadowych, jednak przyjęte ograniczenia w zabudowie nie dopuszczają do zaburzenia naturalnej infiltracji na omawianym obszarze. Z uwagi na fakt, że na terenie gminy Ziębice większość gruntów stanowią grunty rolne I-III klasy bonitacyjnej, stwierdzić można, że skutki wyłączenia z produkcji rolnej, przeznaczonych w projekcie zmiany planu pod zabudowę terenów, nie będą znaczące.

W projekcie wprowadzono na tych terenach pewne ograniczenia dotyczące lokalizacji inwestycji - działalność usługowa nie może powodować ponadnormatywnych obciążeń środowiska uciążliwościami w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, promieniowania elektromagnetycznego itp. poza granicami terenu.

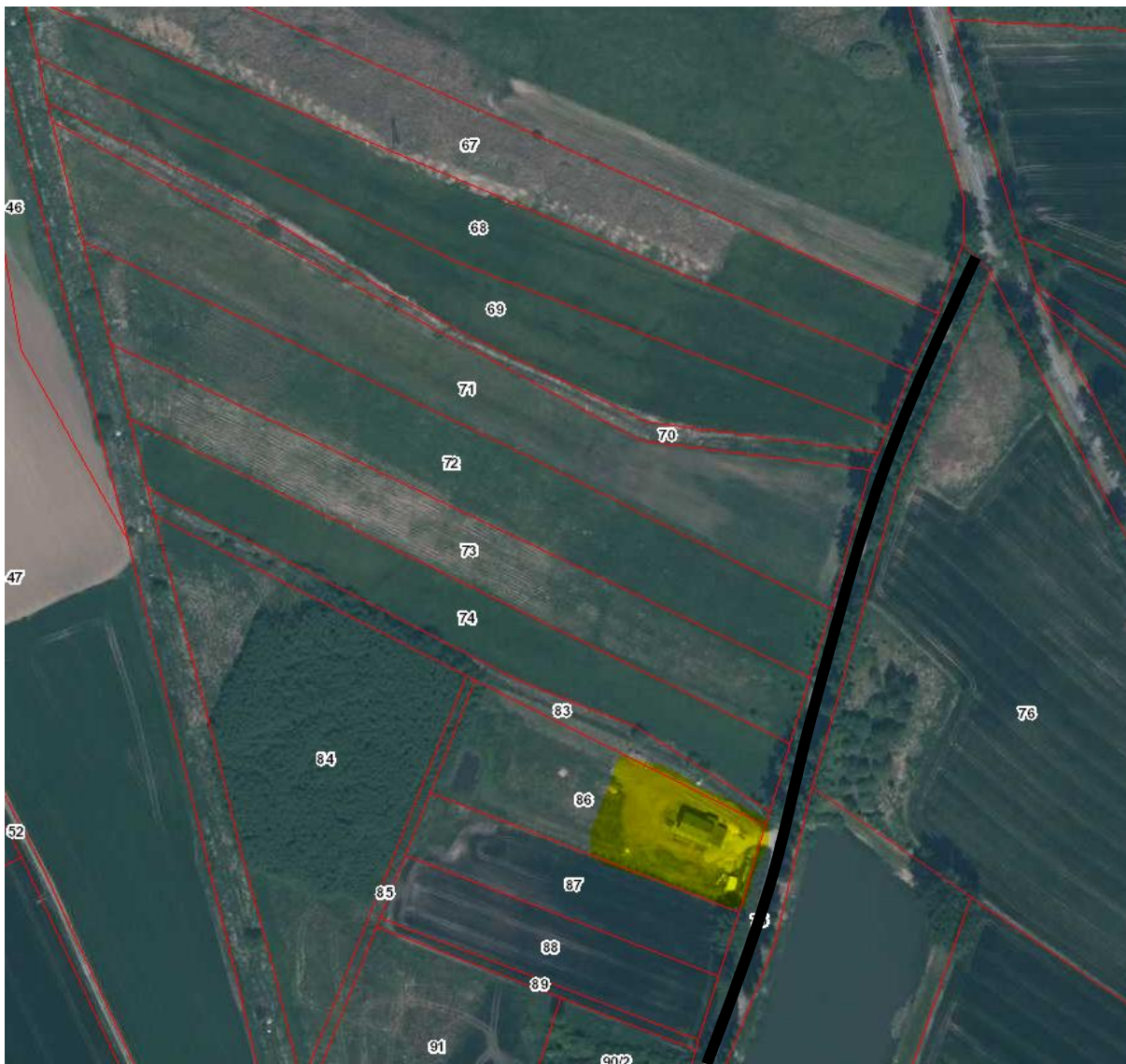
Ocena oddziaływania na Specjalny Obszar Ochrony „Wzgórza Strzelińskie”

W ramach Specjalnego Obszaru Ochrony „Wzgórza Strzelińskie” stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713), tj: 91F0 Łęgowe lasy dębowo - wiązowo - jesionowe Ficario - ulmetum, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe Salicetum

albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinosae, olsy źródliskowe, 9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum). 9170 Grąd środkowoeuropejski subkontynentalny, 9190 Kwaśne dąbrowy (Quercion robur-petraeae), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), 1324 nocek duży Myotis myotis, 1308 mopek Barbastella barbastellus, 1321 nocek orzęsiony Myotis emarginatus, 6179 modraszek nausitous Maculinea (Phengaris) nausithous, 1060 cierwończyk nieparek Lycaena dispar, 1084 pachnica dębowa Osmoderma eremita (Osmoderma bamabita), a także siedlisko przyrodnicze i stanowiska innych cennych gatunków zwierząt, w tym: 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), modraszek telejus, trzepią zielona, karlik drobny, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, dzięcioł zielonosiwy. muchołówka białoszyja. Dla większości terenów występowania powyższych siedlisk i gatunków, projekt studium nie wprowadza zmian, bądź przeznacza tereny zgodnie z obecnym sposobem zagospodarowania, a wprowadzanie nowych funkcji respektuje ochronę środowiska przyrodniczego. Tereny umożliwiające realizację nowej zabudowy zlokalizowane są w ramach obszarów przeznaczonych pod mieszkalnictwo w dotychczas obowiązującym studium, a ich lokalizacja uwzględnia siedliska przyrodnicze i gatunki chronione, przez co nie wpłyną one na komponenty ochrony środowiska. Należy zatem uznać, że projektowane ukierunkowanie zagospodarowania przestrzennego nie powinno znacząco negatywnie oddziaływać na poszczególne elementy przyrody. Ponadto zapisy dla terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej ograniczają antropopresję (przy jednoczesnym umożliwieniu wprowadzania niekolidującego zainwestowania) i w sposób wystarczający chronią wartości przyrodnicze:

- W przypadku realizacji ww. typów obiektów i urządzeń na terenach objętych ochroną przyrodniczą na podstawie przepisów odrębnych, zainwestowanie to nie może naruszać stanu występujących tam siedlisk,
- Na terenach rolnych objętych ochroną przyrodniczą nie dopuszcza się podejmowania inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na przedmiot ochrony tych obszarów, tj. eksploatacji złóż mineralnych, realizacji stawów hodowlanych oraz oczyszczalni ścieków,
- Zakazuje się wprowadzania zabudowy, stacji paliw oraz stacji obsługi samochodów, elektrowni wiatrowych oraz urządzeń i obiektów naruszających zasady ochrony krajobrazu obszaru Natura 2000.

W bezpośrednim sąsiedztwie omawianego obszaru wprowadzono tereny dominującej funkcji mieszkaniowej – MN, która stanowi usankcjonowanie istniejącego sposobu zagospodarowania wynikająca z realizacji domów jednorodzinnych na działkach obok SOO „Wzgórza Strzeleńskie” – zgodnie z rysunkiem 7.

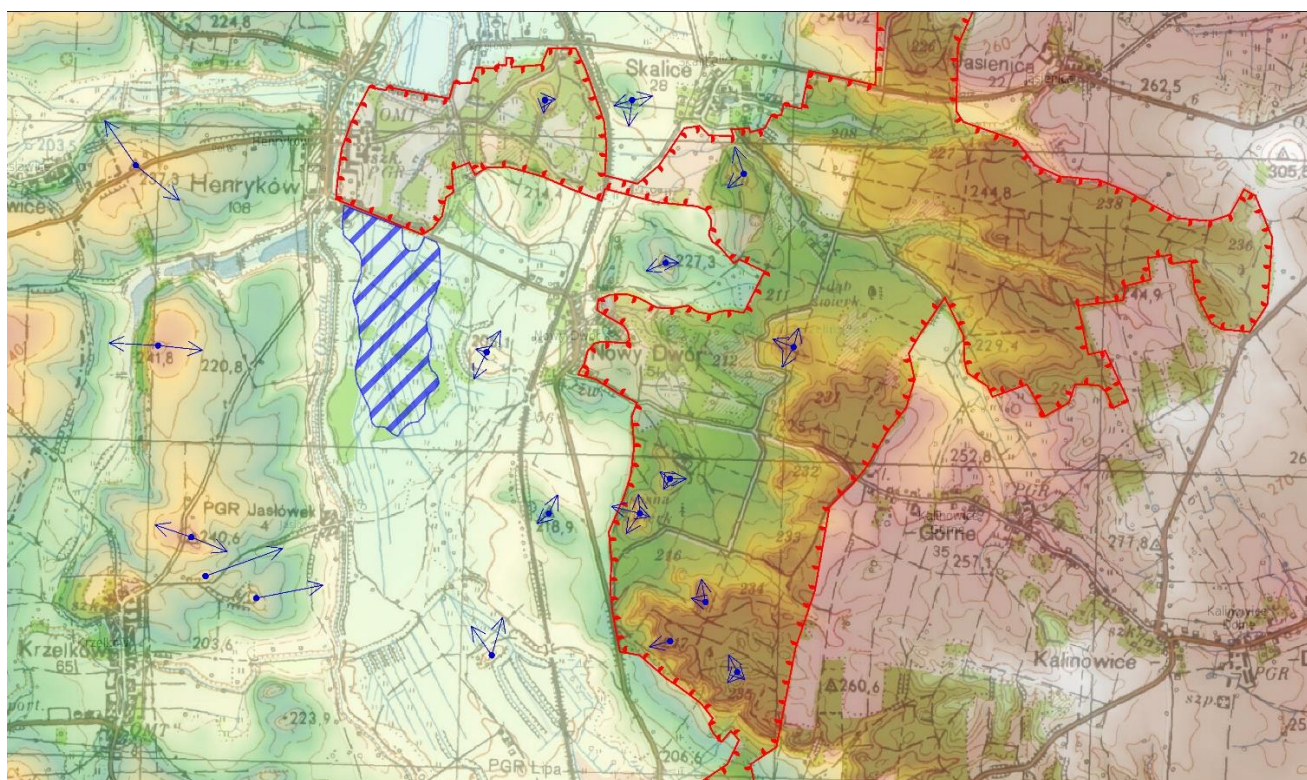
Rysunek 7: Sposób użytkowania terenu na północy Ziębic w sąsiedztwie granic Specjalnych Obszarów Ochrony „Natura 2000”

żółtym obszarem oznaczono działkę z nową inwestycją budowlaną (mieszkalnictwo), czarną linią oznaczono ulicę dojazdową wyposażoną w infrastrukturę techniczną

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ortofotomapy (Geoportal krajowy)

Ocenia się, że wprowadzony kierunek zagospodarowania przestrzennego oraz ograniczenia zapisane w Studium w ramach terenów MN nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na Obszar Ochrony „Wzgórza Strzelińskie”, w szczególności wskazuje się, że omawiany teren będzie wykorzystywany w takim samym stopniu jak dotychczas. Natomiast wprowadzony kierunek rolniczej przestrzeni produkcyjnej – R w ramach SOO Natura 2000 uwzględnia wymagania związane z przedmiotem ochrony powyższego obszaru. Wskazuje się również, że w najbliższym obszarze (ok. 1,5 km) omawianego styku terenów MN z SOO „Wzgórza Strzelińskie” nie znajdują się zinwentaryzowane stanowiska fauny i flory. W związku z powyższym, ocenia się, że nie zajdzie negatywne oddziaływanie na „Wzgórza Strzelińskie”.

Projekt studium na terenach położonych na południe od Henrykowa, w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Wzgórza Strzelińskie przewiduje realizację zbiornika wodnego z zagospodarowaniem towarzyszącym (Wsp). Wpisanie w projekt studium niniejszego kierunku rozwoju wiąże się z uwarunkowaniami historycznymi, które na podstawie archiwalnej dokumentacji jednoznacznie wskazują występowanie w tym miejscu zbiornika powiązanego z opactwem cystersów – szczegółowy opis w *Rozdziale 8. Ocena planowanego zagospodarowania na terenach położonych poza granicami obszarów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody*. Postuluje się, aby przeznaczenie terenu realizowane było jako suchy zbiornik. W ramach oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 należy wskazać różnego typu oddziaływania, związane z zalewaniem terenu wskazanego w projekcie studium oraz jego wpływ na gatunki chronione. W związku z realizacją projektowanego zbiornika, do zmian może dojść w systemie wodnym poniżej zbiornika. W tym celu analizuje się istniejące uwarunkowania hydrograficzne:

Rysunek 8: Spływ powierzchniowy względem otoczenia projektowanego zbiornika i SOO „Wzgórza Strzelińskie” na tle hipsometrii

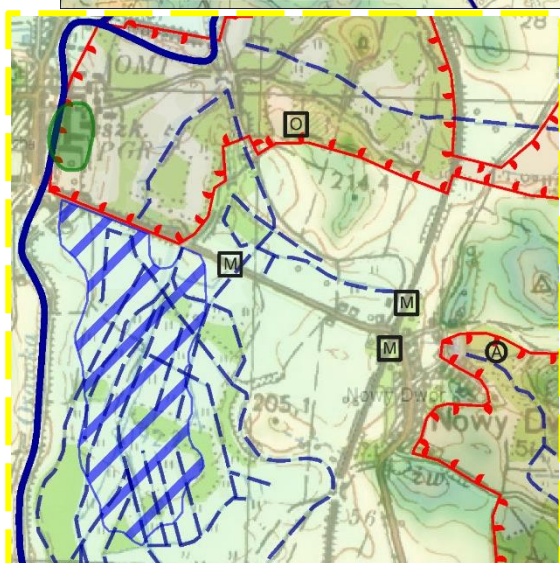
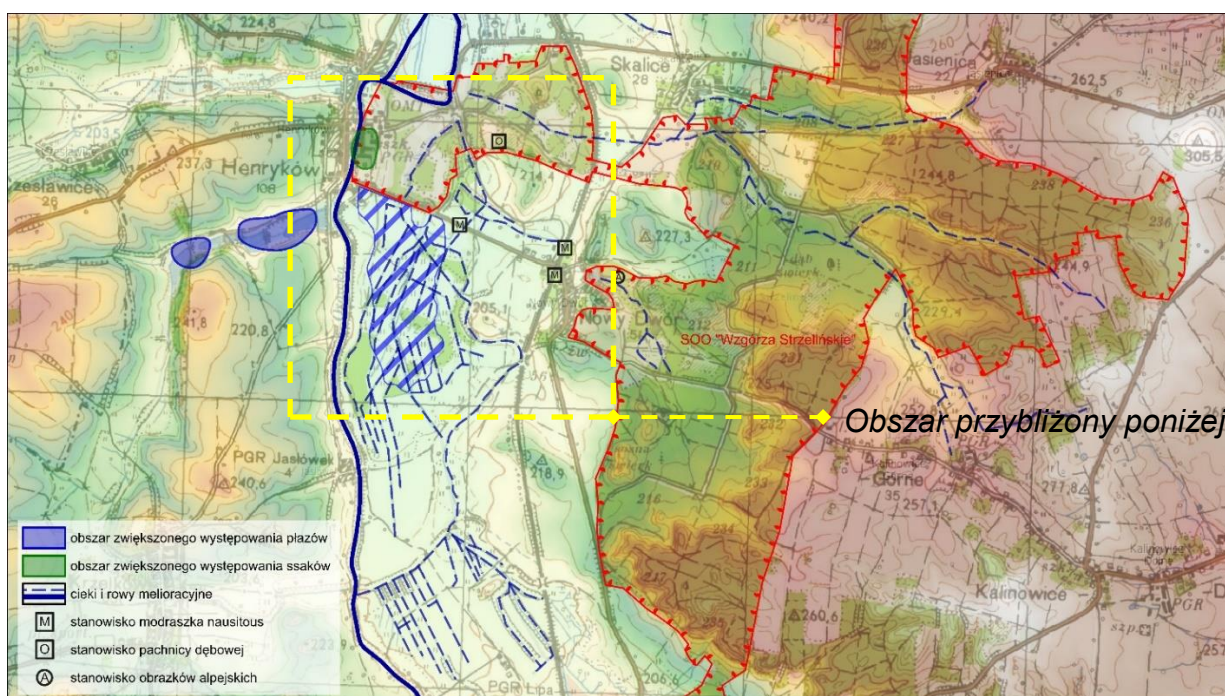
czerwoną obwiednią oznaczono SOO „Wzgórza Strzelińskie, niebieskim obszarem – projektowany zbiornik, natomiast punktami - przewyższenia i szczyty, a strzałkami kierunki spływu powierzchniowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map geoportalu krajowego

Obszar projektowanego zbiornika znajduje się na wysokości ok. 192 m n.p.m. i jest jednym z najniższych położonych obszarów w okolicy, w związku z czym stanowi naturalne miejsce gromadzenia się wód spływających z lokalnych przewyższeń. Jak wskazano na rysunku 8 – dominująca część spływu powierzchniowego przebiega w kierunku rzeki Oławy, a co za tym idzie w teren projektowanego zbiornika. W topografii zauważalne jest szczególnie

przewyższenie terenów (wysokości wyższe położone od zbiornika o 10-30 m n.p.m.) na wschód od projektowanego zbiornika. Są to tereny leżące w SOO „Wzgórza Strzelińskie”. W związku z tym lokalizacja zbiornika nie będzie kolidowała z lokalnym przesiąkaniem wód opadowych w ramach obszaru Natura 2000. Wody opadowe z terenów wyżej położonych będą najpierw filtrowane na specjalnym obszarze ochrony, a dopiero następnie nadwyżki wodne będą spływały w kierunku zbiornika – sytuacja ta również ma miejsce obecnie. Częściowo też nadwyżki wód opadowych spływają w kierunku parku w Henrykowie, który posadowiony jest na tej samej wysokości, a miejscami do 2 m poniżej zbiornika.

Wpływ na SOO „Wzgórza Strzelińskie” może mieć długo utrzymujący się wysoki poziom wód w zbiorniku. W tym celu analizuje się występowanie istniejących cieków wodnych w obszarze oddziaływania zbiornika:

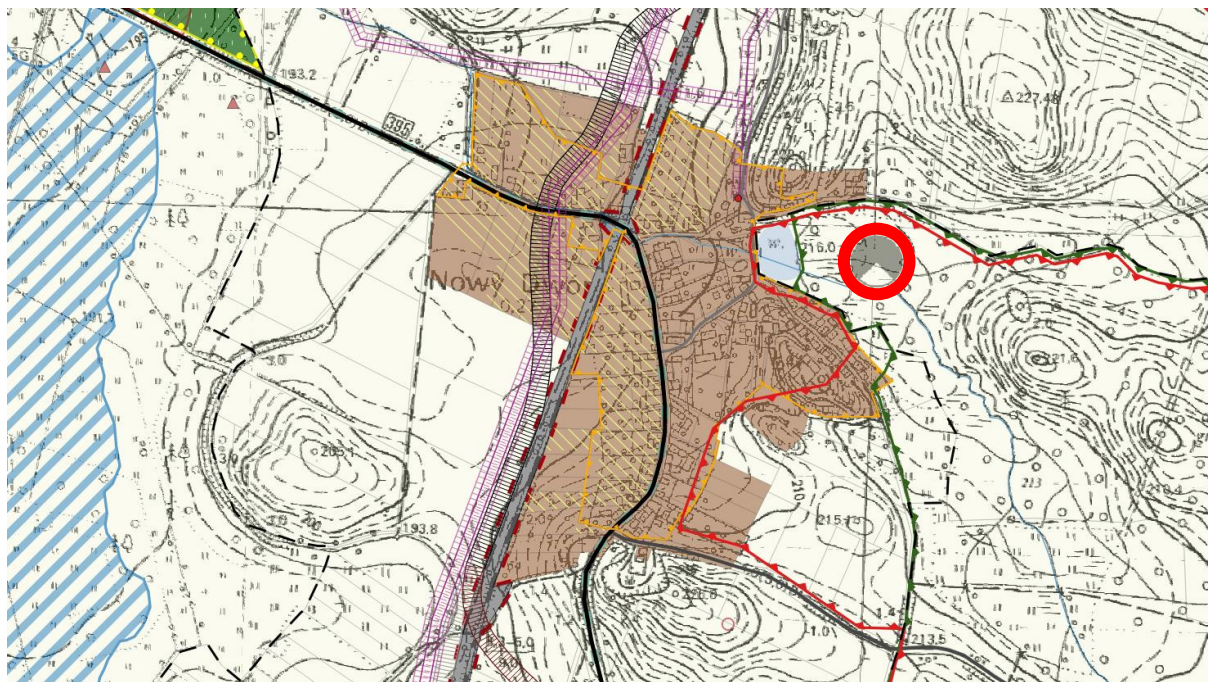

Rysunek 9: Warunki hydrograficzne obszaru - Cieki i rowy melioracyjne
 czerwonym obszarem oznaczono SOO „Wzgórza Strzelińskie,
 niebieskim obszarem – projektowany zbiornik, przerywane
 niebieskie linie – ciek i rowy melioracyjne
Źródło: Opracowanie własne na podstawie map geoportalu krajowego

Z zamieszczonej powyżej analizy wynika, że obszar projektowanego zbiornika, jak i teren parku w Henrykowie są już obecnie miejscem wzmożonego występowania cieków wodnych i rowów melioracyjnych, w których gromadzi się woda, będąc jednocześnie naturalnie ukształtowanym obszarem do spływu powierzchniowego. W ramach wskazanych na Rysunku 11 cieków wodnych należy podkreślić występowanie Oławy (lewostronnego dopływu Odry) oraz Młyńskiej Strugi, jak również występowanie stawów i zbiorników wodnych, w szczególności staw Henryk i Karol, które wraz z projektowanym jako suchy zbiornik obszarem, stanowią kompleksowo zaplanowane tereny o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych. W ramach analizy nie wskazano znaczącego oddziaływania na obszar Parku w Henrykowie, jak i dalej położonych obszarów w SOO „Wzgórza Strzebińskie”. W szczególności realizacja projektowanego terenu jako zbiornika suchego ograniczy negatywny wpływ na warunki wodne, a czasowe zalewanie obszaru może mieć swój pozytywny skutek w okresach suszy atmosferycznej, glebowej i hydrologicznej. Występowanie dużej liczby cieków wodnych w omawianym obszarze uniemożliwia obniżenie zwierciadła wód podziemnych w ramach terenów Natura 2000, a tym samym nie dostrzega się możliwości wprowadzenia procedury wysychania drzew o wysokich wartościach przyrodniczych. W odwrotnej sytuacji – istnieje szansa podwyższenia poziomu zwierciadła wód podziemnych, a tym samym częściowego rozkładu zadrzewień, w związku z powyższym postuluje się realizację projektowanego zbiornika jako zbiornika suchego, którego zasady zagospodarowania uszczegółowione zostaną na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w sytuacji otrzymania pozwolenia na realizację inwestycji wraz ze szczegółowym wpływem na każdy komponent środowiska ocenionym na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W odniesieniu do chronionego składu gatunkowego fauny i flory zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie, a mogącego stanowić element na który oddziałuje projektowany zbiornik, szczegółową ocenę na gady i ptaki przeprowadzono w Rozdziale 8, dla której nie stwierdzono znaczących, negatywnych oddziaływań odwołujących się do biologii gatunków. Niemniej jednak w ramach pobliskich terenów występują również stanowiska fauny i flory o szczególnych wartościach przyrodniczych. W odległości ok. 1,2 km na wschód od zbiornika zlokalizowane jest stanowisko obrazków alpejskich (*Arum alpinum*). Stanowisko zlokalizowane jest na terenach zadrzewionych Obszaru Natura 2000, w sąsiedztwie stanowiska występuje zbiornik wodny oraz tereny zabudowań mieszkalnych. W inwentaryzacji przyrodniczej gminy Ziębice oceniono, że największym zagrożeniem dla stanowiska jest intensywna gospodarka leśna oraz odwadnianie. Ze względu na znaczącą odległość oraz sposób zagospodarowania sąsiedztwa stanowiska, ocenia się, że projektowany zbiornik nie będzie mieć znaczącego wpływu na stanowisko obrazków

alpejskich. Ocenia się, że zagrożenie odwodnienia nie nastąpi, w szczególności w odniesieniu do posadowionego w bezpośrednim sąsiedztwie stanowiska zbiornika wodnego, który w projektowanym dokumencie został wskazany do utrzymania poprzez wprowadzenie na jego terenie kierunku rozwoju terenów wód powierzchniowych śródlądowych – stojących – zbiorniki wodne.

Rysunek 10: Obrazki Alpejskie na tle projektu Studium

czerwonym obszarem oznaczono stanowisko obrazków alpejskich, z lewej strony (na niebiesko) projektowany zbiornik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Inwentaryzacji przyrodniczej gminy Ziębice

Ponadto zgodnie z Rysunkiem 9, w sąsiedztwie projektowanego zbiornika stwierdzono występowanie modraszka nausitous (w odległości 60, 770 i 800 m na wschód w kierunku Nowego Dworu) oraz pachnicy dębowej (w odległości ok. 666 m na północ w kierunku Parku przyklasztornego). W ramach stanowisk modraszka, w inwentaryzacji przyrodniczej stwierdzono liczną populację w pobliżu torów kolejowych oraz kompułującą parę (stanowisko bliżej zbiornika). Stwierdzono, że zagrożeniami są: intensywne zagospodarowanie wilgotnych łąk poprzez wczesne i częste koszenie, naturalna sukcesja roślinna, wyeliminowanie rośliny pokarmowej oraz mrówek, jak również osuszanie łąk. W związku z powyższymi zagrożeniami oraz analizą dotyczącą realizacji zbiornika, jak również w związku z odległością występowania siedlisk od planowanego zbiornika, ocenia się, że planowany zbiornik nie będzie mieć znaczącego, negatywnego oddziaływania. Utrzymywanie zbiornika jako suchego nie wprowadzi zmian w środowisku, przez co nie wpłynie na otoczenie, natomiast czasowe zalewanie terenu planowanego zbiornika nie spowoduje osuszania pobliskich łąk, co stanowi zagrożenie dla omawianego gatunku. Biologia gatunku nie wskazuje znaczących wrażliwości w odniesieniu do zmian dotyczących

warunków wodnych. W ramach stanowiska Pachnicy Dębowej, w Inwentaryzacji przyrodniczej gminy Ziębice określono występowanie stanowiska przy ścieżce dydaktycznej - przy moście. Obszar ten stanowi atrakcyjne miejsce pod względem rekreacyjnym, niemniej jednak w ramach inwentaryzacji określono ewentualne zagrożenia jako: „wycięcie drzewa, wypalanie dziupli. Na chwile obecną nie ma zagrożenia dla ww. siedliska.” W związku z powyższym oraz w związku z analizą dotyczącą zbiornika i omówionych powyżej warunków hydrograficznych dla terenów zlokalizowanych powyżej zbiornika, ocenia się, że oddziaływanie planowanego zbiornika na stanowisko Pachnicy Dębowej nie będzie znaczące i negatywne. W sąsiedztwie planowanego zbiornika jak i w otoczeniu będącym częścią SOO Natura 2000 „Wzgórza Strzelińskie” nie stwierdzono występowania innych gatunków bezkręgowców (np. trzepli zielonej). Najbliżej zlokalizowanymi, innymi bezkręgowcami są: Pachnica Dębowa w Witostowicach oraz Modraszek Nausitous w Wadachowicach, jednak bardzo duża odległość od zbiornika, niebezpośrednie powiązanie poprzez system hydrograficzny, jak również brak innych oddziaływań, o których mowa w Rozdziale 8 w odniesieniu do wskazanych powyżej gatunków, nie ma wpływu na działania planistyczne dotyczące posadowienia suchego zbiornika w Henrykowie. W związku z powyższym nie stwierdza się znaczącego, negatywnego oddziaływania na te gatunki.

W ramach obszaru oddziaływania planowanego zbiornika występuje siedlisko 6510 - *Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)*. Siedliska te zazwyczaj powstały w wyniku wycięcia lasów liściastych i zagospodarowania tych terenów jako łąki kośne. Najczęściej występują poza dolinami rzecznyymi. Nieraz spotyka się je w dolinach, ale wówczas porastają gleby odwadniane lub znajdują się poza zasięgiem wylewów rzeki. Płaty łąk świeżych wykształcają się zarówno na powierzchniach płaskich, jak i nachylonych, przy różnych ekspozycjach. Porastają żyzne, świeże gleby brunatne lub mady o odczynie zasadowym lub słabo kwaśnym^{8,9}. Wśród zasad ochrony obszaru wskazuje się w szczególności ważność zachowania florystycznej różnorodności łąk świeżych z uwzględnieniem ekstensywnych form zagospodarowania, jak również ochrona polega na odtwarzaniu łąk zniszczonych oraz konserwacji zbiorowisk łąk świeżych polegających na koszeniu i umiarkowanym nawożeniu¹⁰. W związku z powyższym, nie wskazuje się jednoznacznie ważności zmian w stosunku do warunków hydrograficznych siedliska 6510. Ocenia się, że utrzymanie bioróżnorodności tego obszaru nie będzie warunkowane występowaniem planowanego zbiornika, w szczególności w związku z łąkowym charakterem

⁸ KRYSZAKA. 2001. Różnorodność florystyczna zespołów łąk i pastwisk klasy Molinio-Arrhenatheretea R. Tx. 1937 w Wielkopolsce w aspekcie ich wartości gospodarczej. Roczn. AR w Poznaniu. Rozpr. Nauk. 314: 1-182

⁹ MATUSZKIEWICZ W. 2001. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

¹⁰ Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny, T. 3, Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska i zarośla

siedliska. Wśród opisów metodycznych siedliska¹¹ wskazuje się, że jego lokalizacja wiąże się zarówno z występowaniem dolin rzecznych i ewentualnych zalewów, jak również z brakiem występowania takich elementów przyrodniczych. W związku z powyższym ocenia się, że planowany zbiornik nie będzie mieć znaczącego, negatywnego wpływu na siedlisko 6510, a czasowe utrzymanie wód w obszarze jego oddziaływania nie wpłynie na różnorodność florystyczną.

Jak wskazano w Rozdziale 8 oraz w wyniku powyżej analizy należy stwierdzić, że realizacja suchego zbiornika może mieć zarówno pozytywny jak i negatywny wpływ na środowisko. W ramach oceny oddziaływania zbiornika na obszar natury 2000 wskazuje się możliwość zmiany stosunków wodnych w otoczeniu, jednak w wyniku analizy wstępnej wykazano, że istniejące uwarunkowania naturalne korzystnie wpływają na posadowienie zbiornika na południu Henrykowa, niemniej każdy komponent środowiska powinien być oceniony na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Nie wskazuje się w wypadku realizacji planowanego zbiornika znaczącego, negatywnego oddziaływania na stanowiska roślin i zwierząt, ich biologię gatunkową związaną z warunkami wodnymi. Istotną szansą jest możliwość ekspansji przestrzennej istniejących już gatunków roślin i zwierząt, w szczególności tych, dla których w ramach powyższej oceny stwierdzono w zagrożeniach możliwości ograniczeń w bytowaniu będących wynikiem osuszania łąk. W związku z przyjętymi w projekcie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice zapisami dotyczącymi zainwestowania w ramach Specjalnego Obszaru Ochrony „Wzgórza Strzelińskie” oraz terenów zlokalizowanych w jego otoczeniu, należy stwierdzić, że nie nastąpi znaczące negatywne oddziaływanie na powyższy obszar Natura 2000.

Ocena oddziaływania na Specjalny Obszar Ochrony „Łęgi koło Chałupek”

W południowej części studium w sołectwie Pomianów Dolny znajduje się Specjalny Obszar Ochrony „Łęgi koło Chałupek” PLH020104. W jego ramach występuje siedlisko przyrodnicze 6510. Studium przewiduje w tej części tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Na podstawie inwentaryzacji urbanistycznej stwierdza się, że bezpośrednio w sąsiedztwie SOO „Łęgi koło Chałupek” znajdują się zabudowania mieszkaniowe jednorodzinne i zagrodowe. Zagospodarowanie planowane stanowi usankcjonowanie istniejącego sposobu zagospodarowania, w związku z czym nie wskazuje się potencjalnego znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, a w szczególności na omawiany Specjalny Obszar Ochrony.

¹¹ Ibidem

Rysunek 11: Użytkowanie gruntów na zachodzie Pomianowa Dolnego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ortofotomapy i BDOT10k (Geoportal krajowy)

W odległości ponad 180 metrów od istniejących (a jednocześnie zaimplementowanych w Studium) terenów zidentyfikowano występowanie gąsiorka. [Inwentaryzacja przyrodnicza miasta i gminy Ziębice]. Wprowadzone w studium sposoby zagospodarowania, jak również rolnicze ukierunkowanie terenu w miejscu zidentyfikowanego występowania uniemożliwia zwiększenie negatywnego oddziaływania na stanowisko gąsiorka. Wprowadzone w studium kierunki zagospodarowania respektują biologię gatunku, jak również biotop, w którym funkcjonują w szczególności poprzez uwzględnienie istniejącego sposobu zagospodarowania. W związku z powyższym – uznaje się, że znaczące negatywne oddziaływanie na SOO „Łęgi koło Chałupek, jak również na stanowisko gąsiorka, nie nastąpi.

Ocena oddziaływania na Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”

Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko - Strzelińskie" obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspakajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Zagospodarowanie wskazane w projekcie studium na terenach ww. obszaru ogranicza się do funkcji rolniczych i

leśnych. Za zasadne należy uznać zapisy studium, które umożliwiają rozwój bioróżnorodności i ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko, tj.

- W ramach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko – Strzelińskie” obowiązują ustalenia rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 29 z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko – Strzelińskie” (Dz. Ucz. Woj. Doln. Nr 317, poz. 3928). Dla terenów tych postulat zalesiania terenów rolniczych i terenów o dużych spadkach obowiązuje w sytuacji zachowania i utrzymania w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków i łąk oraz przeciwdziałaniu zarastania łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych.

- Wyklucza się lokalizację farm fotowoltaicznych na terenach cennych dla awifauny, tj. terenach przylegających do zbiorników wodnych, cieków, lasów i zadrzewień, które mogą być miejscem potencjalnej koncentracji ptaków, a także miejsc stwierdzonego występowania gatunków chronionych, jak również zakazuje się sytuowanie farm fotowoltaicznych w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko - Strzelińskie”.

Zagospodarowanie planowane oraz dopuszczone na terenach R, przy uwzględnieniu zawartych w studium zapisów dotyczących ochrony siedlisk przyrodniczych, jak również w świetle powyższych ograniczeń, nie powinno znacząco negatywnie oddziaływać na ww. obszar chroniony.

Ocena oddziaływania na Specjalny Obszar Ochrony siedlisk „Muszkowicki Las Bukowy”

Zachodnia część gminy (sołectwo Czerńczyce) przylega bezpośrednio do Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk „Muszkowicki Las Bukowy” PLH020068. W jego otoczeniu ukierunkowano tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz tereny lasów. Najbliżej zlokalizowane tereny zabudowań zaplanowano w odległości ok. 1,3 km. W granicach tego obszaru nie stwierdzono występowania siedlisk i gatunków wymienionych w ww. rozporządzeniu Ministra środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (...). W związku z powyższym, nie stwierdza się wystąpienia negatywnego oddziaływania zapisów studium na ww. obszar Natura 2000.

Ocena oddziaływania planowanych rezerw terenowych pod komunikację do pozostawienia w obecnym zainwestowaniu (z uwzględnieniem wariantowania) na tereny Natura 2000 oraz poza nimi

Projekt studium zakłada wprowadzenie rezerw terenowych pod potencjalną budowę obwodnicy miasta Ziębice i miejscowości w gminie. W projekcie założono wrysowanie rezerw terenowych, które nie rodzą skutków implementacji dróg, a jedynie umożliwiają przyszłościową zmianę studium i wrysowanie obwodnicy na terenach, na których zakazano realizacji zabudowy i nakazano pozostawienie obecnego zainwestowania. Ponadto projekt zakłada główny przebieg rezerw terenowych w śladzie istniejących dróg, w tym dróg transportu rolnego, bądź jako nowe elementy infrastruktury w otoczeniu, np. torów kolejowych lub linii elektroenergetycznych. Wprowadzenie rezerwy terenowej pod komunikację ogranicza niekorzystny wpływ komunikacji na życie i zdrowie ludzi w ramach istniejących dróg wojewódzkich. Wyznaczona rezerwa terenowa przecina obszar SOO „Wzgórza Strzelińskie” na odcinku przebiegającym po wschodniej stronie Henrykowa i wkracza na tereny intensywnej gospodarki rolnej, nie wkraczając bezpośrednio w siedliska i stanowiska przyrodnicze. W najbliższej zlokalizowanych, wartościowych siedliskach przyrodniczych występują: porzeczek czarna (w odległości ok. 610 m), pierwiosnek wyniosły (w odległości ok. 700 m) oraz bluszcz pospolity (w odległości ok. 550 m). Oddziaływanie planowanej obwodnicy na łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe należy uznać za nieznaczne. Wynika to m.in. z przebiegu drogi, który nie wprowadza fragmentaryzacji elementów przyrody (również ze względu na rolniczy charakter terenu na przebiegu po wschodniej stronie Henrykowa). Ponadto migracje fauny i flory umożliwiają tereny ukierunkowane jako tereny wód powierzchniowych śródlądowych – płynących, w ramach których obecnie odbywają się przemieszczenia różnych składników przyrody żywej.

W projektowanym przebiegu rezerw terenowych zidentyfikowano sąsiedztwo siedlisk i stanowisk przyrodniczych. W wariantie I na przebiegu na północ od Ziębic zidentyfikowano w odległości 200 i 350 metrów występowanie błotniaka stawowego (*Circus aeruginosus*) oraz świerszczaka (*Locustella naevia*). Wariant I planowany jest jednak w dużej mierze w śladzie istniejącej drogi wojewódzkiej, natomiast wariant II, dla którego nie zidentyfikowano występowania gatunków chronionych w bezpośrednim sąsiedztwie, projektowany jest w nowym przebiegu wzdłuż linii kolejowej oraz linii elektroenergetycznej. W zachodniej części Ziębic wzdłuż torów kolejowych zidentyfikowano występowanie kłaskawek (*Saxicola rubicola*), których najbliższe zlokalizowane stanowisko znajduje się w odległości ok. 350 metrów od planowanej rezerwy terenowej. Największym zidentyfikowanym zagrożeniem dla wskazanego gatunku jest przekształcenie terenu w intensywne uprawy rolne, co spowoduje likwidację miejsc gniazdowania. Zaproponowana rezerwa terenowa znajduje się w odległości ok. 500 metrów od tzw. Lasku Ceramicznego w zachodniej części miasta, który stanowi istotne miejsce gniazdowania ptaków i gadów. Najbliższe krzyżowanie się dróg zlokalizowane jest na terenach zurbanizowanych w pobliżu przejazdu kolejowego, w związku

z czym nie zostanie znacząco przekształcona warstwa glebowa. W dalszym przebiegu zidentyfikowano występowanie jarzębatki (*Sylvia nisoria*) oraz gęsiorka (*Lanius callurio*), dla których największym zagrożeniem jest likwidacja miedz i wycięcie krzewów stanowiących potencjalne miejsca gniazdowe. Dalszy przebieg planowanej rezerwy pod obwodnicę projektowany jest w śladzie istniejącej drogi, która rozwidła się w Lubnowie na przebieg w obrębie terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, jednak nie zinwentaryzowano sąsiedztwa siedlisk i stanowisk przyrodniczych.

Wprowadzenie rezerwy terenowej nie stanowi późniejszych roszczeń implementacyjnych planowanej obwodnicy, jednak przyszłościowe wprowadzenie jej w zakresie projektowanej rezerwy może rodzić oddziaływanie zarówno pozytywne jak i negatywne. Oddziaływanie na opisywane powyżej stanowiska należy ograniczyć poprzez zastosowanie najnowszych technologii umożliwiających naturalny sposób żerowania gatunków chronionych oraz nienaruszoną vegetację. Jednocześnie należy wskazać, że wprowadzenie obwodnicy w ramach rezerwy terenowej pod komunikację może ograniczyć niekorzystny wpływ komunikacji na życie i zdrowie ludzi, np. poprzez separację od efektów akustycznych transportu czy niskiej emisji generowanej przy licznych krzyżowaniu się dróg i zmianach prędkości prowadzenia pojazdów.

12. Generalna prognoza kierunków zagospodarowania przestrzennego na formy ochrony przyrody i poza nimi

Lp.	Komponenty Środowiska	Kierunki zagospodarowania													
		rzeźba terenu	gleby	wody powierzchniowe	wody podziemne	fauna	flora	krajobraz	lasy	klimat	akustyka	ludność	obszary chronione – środowisko	złoża kopalin	obszary szczególnego zagrożenia powodzią
1.	Kierunki zabudowań staromiejskich i śródmiejskich (MUst, MUśr)														
2.	Kierunki dominującej funkcji mieszkaniowej (MN, MM)														
3.	Kierunki dominującej funkcji usługowej (U, Up)														
4.	Kierunki o wysokich pow. przepuszczalnych (US/UT, ZC, ZC/ZP, ZP, ZD, Ws, Wsp)														
5.	Kierunku aktywności gospodarczej i infrastruktury														

	technicznej (P, Iwk, E, Ig)													
6.	Kierunki działalności górniczej (PG)													
7.	Kierunki komunikacji kolejowej (Tk)													
8.	Rezerwa terenowa pod komunikację (z uwzgl. wariantowania)													
9.	Rezerwa terenowa pod komunikację – obwodnica Paczkowa													

	Zidentyfikowane, znaczące i korzystne oddziaływanie
	Korzystne oddziaływanie
	Oddziaływanie zmienne (korzystne i niekorzystne) lub trudne do zidentyfikowania na etapie Studium w zależności od przyjętej metody implementacji
	Niekorzystne oddziaływanie
	Zidentyfikowane, znaczące i niekorzystne oddziaływanie
	Brak oddziaływania

Tabela 6. Ocena kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Źródło: Opracowanie własne

Generalna ocena kierunków zagospodarowania przestrzennego na formy ochrony przyrody i poza nimi zawiera zarówno pozytywne jak i negatywne oddziaływanie. Nie stwierdza się znaczącego negatywnego oddziaływania na życie i zdrowie ludzi. Większość zidentyfikowanych niekorzystnych i znacząco niekorzystnych oddziaływań wiąże się z już istniejącymi sposobami zagospodarowania i struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. Jednocześnie za pozytywne należy uznać ograniczanie antropopresji na tereny zabudowane wiążące się z ekspansją przestrzenną na tereny cenne krajobrazowo. W projekcie zaproponowano rozwój funkcjonalny w oparciu o obecne, realne zagospodarowanie gminy. Ponadto, względem obecnie obowiązującego studium, przyjęto ograniczenia kierunków zagospodarowania przestrzennego, polegające na racjonalizowaniu terenów pod zabudowania - ograniczono możliwość rozwoju przestrzennego zabudowy mieszkaniowej na terenach rolnych, co spowodowało zwiększenie terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, gdzie zakazuje się realizacji budynków o funkcji pozarolniczej.

13. Ocena zmian w krajobrazie

Ustalenia przyjęte w Studium, dotyczące gabarytów pokrycia i kształtu dachu, wprowadzają ład przestrzenny na przedmiotowym terenie przewidzianym pod zabudowę. Przyjęte w Studium ograniczenia gabarytów realizowanych budynków zapobiegną wprowadzeniu obcych regionalnej tradycji budowlanej elementów do panoramy gminy Ziębice.

14. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

W projekcie Studium wprowadzono rozwiązania mające na celu ograniczenie oddziaływań na środowisko. Tyczą się one uwarunkowań tj: ograniczenia w zabudowie na terenach zagrożonych zalewem powodziowym określone w przepisach odrębnych, wprowadzenia współczynników w zagospodarowaniu terenów mających na celu ograniczenie powierzchni terenów utwardzonych i zabudowanych, ograniczeń dotyczących wysokości zabudowy oraz kształtu i pokrycia dachów celem ujednoczenia krajobrazu antropogenicznego gminy, postulowane zalesieni gruntów niskich klas bonitacyjnych, utworzenia terenu ochrony ekosystemu rzek pozwalającego na przemieszczanie się małych zwierząt oraz tworzenie siedlisk.

15. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Rozwiązania alternatywne do przedstawionych w projekcie planu polegać mogą na:

- wprowadzeniu innych niż projektowane w Studium kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów;
- zachowanie obecnych kierunków zagospodarowania przestrzennego i podtrzymanie obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice;

Projektowane w Studium kierunki zagospodarowywania terenu poprzedzone są realizacją szeregu analiz i ustalone jest na podstawie wniosków z syntezy występujących tam uwarunkowań. W związku z powyższym wprowadzenie innych niż wskazane w projektowanym Studium kierunków przeznaczeń terenu stanowi dobrą alternatywę do obecnie obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Biorąc pod uwagę dobre gleby, rolniczy charakter gminy oraz fakt, że gmina

posiada sporą rezerwę terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowej i produkcyjno-usługowej stwierdzić można, że rozwiązanie polegające na ograniczeniu terenów przewidzianych pod realizację zabudowy na rzecz terenów rolnych jest najlepszym możliwym rozwiązaniem. Drugie rozwiązanie, polegające na zachowaniu obecnych kierunków zagospodarowania jest o tyle gorsze, że obecne kierunki zakładają rozwój terenów aktywności gospodarczej i przemysłu w obrębach wiejskich w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych, co stanowi istotny konflikt przestrzenny w obecnym zagospodarowaniu tych terenów. Przeznaczenie terenów objętych Studium pod inne funkcje nie wynika z istniejących uwarunkowań i nie stanowi rozwiązania bardziej racjonalnego i korzystniejszego dla środowiska.

16. Propozycje ustaleń sprzyjających ochronie środowiska:

W celu uniknięcia, bądź ograniczenia negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przyjęto rozwiązania, mające na celu ograniczenie oddziaływania na środowisko.

Projekt obowiązującego studium zakłada i postuluje m.in.:

- ochronę terenów szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie obowiązują m.in. zakazy dotyczące realizacji inwestycji na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
- skanalizowanie terenów zabudowanych oraz terenów gdzie wprowadza się nową zabudowę,
- podjęcie działań w ramach zapobiegania przed przesuszeniem gleb, m.in.: uzupełnienie krajobrazu rolniczego o nowe zalesienia i zadrzewienia, stosowanie odpowiedniej agrotechniki umożliwiającej poprawę struktury i żyzności gleby,
- ograniczenie wysokości budynków na poszczególnych terenach przeznaczonych pod zabudowę, celem ochrony krajobrazu.

Uwzględnione w Studium zamierzenia w zakresie ochrony środowiska zapobiegają powstaniu poważnych zagrożeń dla środowiska i zapewniają realizację obowiązujących przepisów i nie wymagają wprowadzenia dodatkowych ustaleń przy okazji realizacji zmiany studium.

17. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji postanowień projektowanego Studium polegać powinna na kontynuacji monitoringu poziomów zanieczyszczeń w poszczególnych składowych środowiska z dotychczasową częstotliwością, zgodna z przepisami szczegółowymi. Problematyka ochrony środowiska i zdrowia mieszkańców poruszona jest w zapisach projektowanego dokumentu, w szczególności poprzez wskazania dotyczące powierzchni terenów biologicznie czynnych oraz wielkości zabudowy w stosunku do powierzchni działki.

Weryfikacja wartości tych wskaźników prowadzona powinna być w trakcie oceny zgodności zamierzenia planów miejscowych ze Studium, a w dalszym etapie przed wydaniem pozwolenie na budowę.

18. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na lokalny zasięg oddziaływania wprowadzonych w studium zmian oraz oddalenie obszaru objętego prognozą do granic państwa, transgraniczne oddziaływania na środowisko nie wystąpi.

19. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest ocena oddziaływania na środowisko ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice. Projektowane w projekcie Studium zagospodarowanie jest w większości zgodne z uwarunkowaniami terenu określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym. Na terenach, gdzie wprowadzono możliwość realizacji zabudowy, stan poszczególnych komponentów środowiska nie ulegnie zmianie.

Zakres prognozy jest zgodny z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Głównym celem Studium jest ustalenie kierunków w zagospodarowywaniu terenów. W części prognozy dotyczącej uwarunkowań scharakteryzowano miasto i gminę Ziębice, głównie pod kątem położenia, stanu środowiska i występowaniu obszarów i obiektów cennych przyrodniczo. W dalszej części prognozy odniesiono się do wpływu na środowisko ustaleń sporządzanego dokumentu Studium. Ustalono, że w przypadku braku realizacji ustaleń Studium nie zajdą gwałtowne zmiany w środowisku. Obecny stan środowiska oceniono jako dobry. W kolejnym punkcie oceniono przyjęte w Studium rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne. Pozytywnie oceniono zgodność ustaleń zmiany planu z uwarunkowaniami z ekofizjografii oraz przepisami środowiskowymi. Pozytywnie oceniono również zachowanie właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych funkcjach. Kolejny rozdział zawiera opis międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych celów ochrony. Przewidywane oddziaływania na środowisko

zostało opisane w rozbiciu na pozytywne i negatywne oddziaływania pośrednie i bezpośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, oraz stałe i chwilowe. W toku analizy stwierdzono, że większość oddziaływań wystąpi w mniejszym lub większym natężeniu. W prognozie przeanalizowano również i oceniono wpływ ustaleń Studium na poszczególne elementy środowiska. Nie stwierdzono znaczącego oddziaływania na którąkolwiek ze składowych środowiska.

Gmina znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie”, Specjalnego Obszaru Ochrony „Wzgórza Strzelińskie”, Specjalny Obszar Ochrony „Łęgi koło Chałupek”. Wprowadzenie możliwości zabudowy mieszkaniowej na terenie dotychczas niezabudowanym nie wpłynie na zmianę stanu środowiska oraz lokalnego krajobrazu. Skutki dla środowiska, wynikające z planowanego zagospodarowania terenu będą nieznaczne i będą miały charakter zarówno pozytywny jak i negatywny. Ograniczenia w zagospodarowaniu terenu wynikające z ustaleń Studium powodują, że na obszarze nie wystąpią znaczne zagrożenia dla środowiska. Przeprowadzona analiza alternatywnych rozwiązań wykazała, że przyjęte w Studium kierunki przeznaczeń terenów są racjonalne.

W celu uniknięcia, bądź ograniczenia negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na środowisko przyjęto rozwiązania, umożliwiające zapobiegnięcie powstawania zanieczyszczeń oraz właściwe ich unieszkodliwianie. Analiza skutków realizacji postanowień Studium polegać powinna na kontynuacji monitoringu poziomów zanieczyszczeń w środowisku z dotychczasową częstotliwością.

Oddziaływanie transgraniczne nie wystąpi.

Załącznik

do Prognozy oddziaływania na środowisko do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice

OŚWIADCZENIE

o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Oświadczam, że jako jeden ze współautorów i zaraz kierujący zespołem, który opracował „Prognozę oddziaływania na środowisko do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ziębice” spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ww. ustawy, tj.:

- Ukończyłem studia magisterskie na kierunku gospodarka przestrzenna na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej
- Posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a w tym czasie brałem udział w przygotowaniu co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko.

„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”

dr inż. Paweł Pach

dr inż. Paweł Pach
PLANISTA PRZESTRZENNY - URBANISTA
ul. Czereśniowa 2A, 55-003 Wojnowice
tel. 604 709 885